

Özgür Yaşam
İddiasıyla
İntiharları
Durduralım

Dosya • sayfa 6

Konfederalizmin
Kadın Yüzü

Yeni Kuşak • sayfa 7

Frances Elena
Farmer

Kültür-Sanat • sayfa 13

Yeni Yılınız Kutlu Olsun!

YENİ YIL ÇÖZÜM YILI OLSUN!

KJB Yönetim Kurulu Üyesi Çiğdem Doğu, gazetemiz aracılığıyla yeni yıla ilişkin değerlendirmesinde önemli mesajlar verdi. Kazanımlarıyla daha umutlu, çözülmemiş sorunlar boyutunda ise daha mücadeleci oldukları bir yıla vurgu yaptı.

sayfa 3

MERHABA UTAMARA

Merkezi Hollanda Rotterdam'da bulunan Uluslararası Özgür Kadın Vakfı, 2001 yılından beri yaptığı çalışmalara bir yenisini ekledi. Vakıf, kadınlara yönelik projelerini hayata geçirme amaçlı Almanya'da Kadın Buluşma Merkezi açtı.

sayfa 5

Yine yeni bir yıl var kapımızda. Geçen on iki ayda kadının acılarına siz okuyucularımızla birlikte üzüldük, yeniden doğuşlarına, sevinçlerine de birlikte ortak olduk. Özcesi, yeni bir yılı daha sizlerle birlikte karşılamak kadar bize kıvanç veren bir duygu olmadığını belirtmek istiyoruz. Yeni yılınız kutlu olsun!

Sayfa 3

Sevgili kızım, nasılsın?
Biz çok iyiyiz. Lütfen bilgisayarını kapat ve aşağıya gel,
Yemek yiyoruz... Görüşmek üzere canım...

- ✓ Başarısımın Ödülünü Halk Verdi /Gündem sayfa 4
- ✓ 2007, Kadının Barış ve ... /Perspektif sayfa 8
- ✓ Slachtoffers Peruaanse Burgero... /Dutch sayfa 12
- ✓ Sürgünde Yaşayan Militan... /Kültür-Sanat sayfa 14
- ✓ Enerjinin Doğru Kullanımı /Ekoloji sayfa 16
- ✓ Verem (Tüberküloz) /Sağlık sayfa 17
- ✓ Kadınların Yeni Yıl Beklentisi /Yaşam sayfa 19

Beynin İzleyerek Öğrenme Süreci İncelendi

Araştırmanın başında bulunan Prof. Patrick Haggard, bulguların, sakatlanmış kişilerin tedavilerinde de kullanılabileceğini söyledi. Prof. Haggard, "Beyin bir meziyeti bir kez öğrendiğinde harekete ihtiyaç duymadan, basit bir gözlemlerle onu tekrarlayabilir" dedi.

Beyin bir kez öğrendiğinde harekete ihtiyaç duymadan basit bir gözlemlerle aynı şeyi tekrarlayabilir. Yetenek, beynin işleyişini de değiştiriyormuş. Britanyalı bilim adamları, beynin 'izleyerek öğrenme sürecini' inceledi. İnsan bildiği şeyi izlerken beyni bilmediği şeyi izlerken verdiği farklı tepki veriyor.

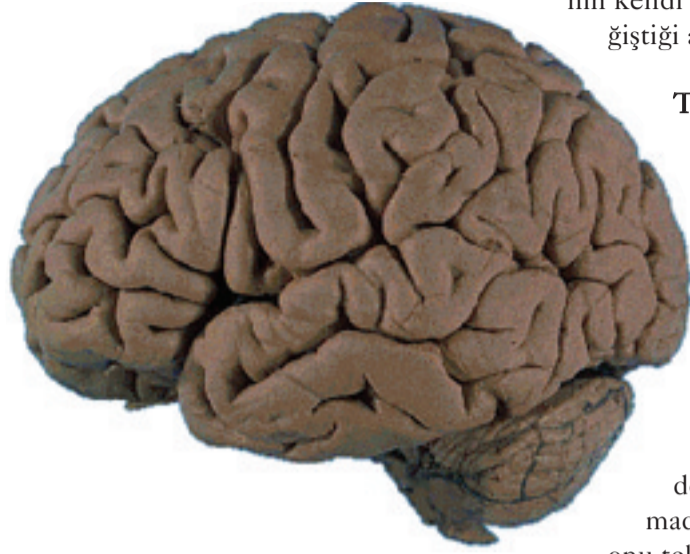
Hem dans hem dövüş

University College London tarafından yapılan araştırmada, Kraliyet Balesi'

nden dansçılar ve bir Brezilya dövüş sanatı olan kapoeira dansçılarına hem bale hem de kapoeira videoları izletildi. Bu sırada dansçıların beyin aktiviteleri kaydedildi. Aynı videolar hiçbir dans konusunda bilgisi olmayan bir gruba da seyrettirildi. Araştırmacılar, zaten bilinen bir hareket izlendiğinde beynin 'ayna sistemi' adlı bölgesinde aktivitenin daha fazla olduğunu tespit etti.

Ayna sistemi

Dans konusunda hiçbir bilgisi olma-

nin kendi yeteneklerine göre değiştiği anlaşıldı.

Tedavide kullanılabilir

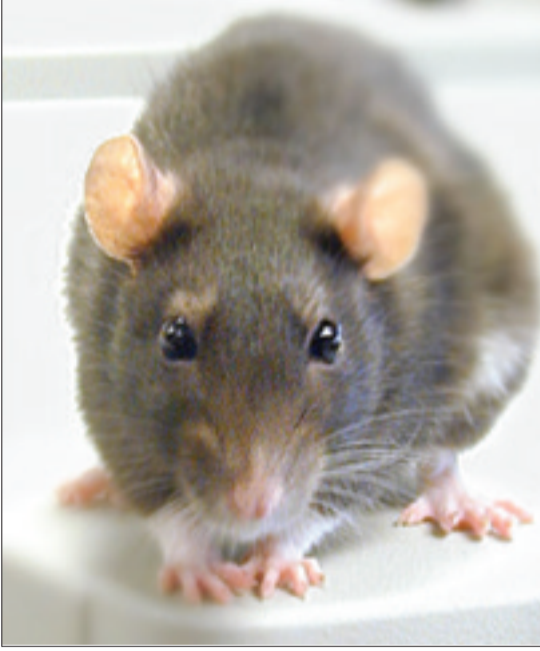
Araştırmanın başında bulunan Prof. Patrick Haggard, bulguların, sakatlanmış kişilerin tedavilerinde de kullanılabileceğini söyledi. Prof. Haggard, "Beyin bir meziyeti bir kez öğrendiğinde harekete ihtiyaç duymadan, basit bir gözlemlerle onu tekrarlayabilir. Elde ettiğimiz bulgular gösteriyor ki yaralanan bir sporcu diğer sporcuları izleyerek yeteneklerini canlı tutabilir. Bu sonuçlar hem spor alanında, hem de sakatlanmış kişilerin tekrar hareket edebilmesi amacıyla kullanılabilir" dedi.

yan grupta ise her iki dans türünün görüntülerine beynin verdiği tepki de aynı oldu. Daha önce yapılan araştırmalarda ayna sisteminde, hem bir eylemde bulunduğumuzda, hem o eylemi izlerken aktif hale gelen beyin hücrelerinin varlığı tespit edilmişti. Bu araştırmayla ayna sisteminin kişi-

www.haberarsivi.com

Sıçan Nöronlarından Canlı Beyin

Bilim adamları, beynin etkileşimini izleyerek epilepsi gibi hastalıkların nedenini bulmayı ve daha iyi bir tedavi gerçekleştirmeyi umuyor.

Esneklikte insanlardan gerideler

İşlem ve hesaplama yapabilme konusunda bilgisayarlar oldukça hızlı, ancak bir insanın gerçekleştirebileceği esneklikten oldukça uzaklar. Yabancı bir eşyanın masa mı, yoksa lamba mı olduğunu anlamak, insan beyni için oldukça kolayken, bugünün bilgisayarlarında bu işlemi programlamak oldukça zor.

Bilgisayar sistemlerine adapte edilebilir

Prof. DeMarse 'Eğer bu tip sinir ağlarının nasıl çalıştığının bilgisini elde edebilirsek bunu yeni bilgisayar sistemlerine adapte edebiliriz' diyor. Bir bilgisayar yardımıyla bu deneysel beynin F-22 jet uçağının simülasyonunu kullanabilmesini sağlayan DeMarse 'Bir ızgaraya yerleştirilmiş 60 elektrottan oluşan kabın içine, sıçandan aldığımız kortikal nöronları koyduk. Birbirleriyle hızla yeniden bağlantı kuran nöronlar, canlı bir sinir ağını, beyni oluşturduklar' dedi.

Başta başarısız oldu

İnsan vücuduna benzer şekilde uçuş simülasyonu ile bilgisayar aracılığıyla iki yönlü bir bağlantı kuran beyin, öncelikle uçuş şartları bilgisini aldı. Daha sonra elindeki bilgileri analiz eden nöronlar, uçağı kontrol etmek için sinyaller yolladı. İlk başta başarılı olamayan nöronlar, yaptıkları hataların geri beslemelerine dikkat ederek uçağı nasıl idare etmeleri gerektiğini öğrendi.

Beynin nasıl çalıştığını daha iyi anlamak istiyoruz' diyen Prof. DeMarse, aynı üniversitenin elektrik mühendisliği profesörü Jose Principe ile birlikte, nöronların nasıl hesaplama yaptığını keşfedebilmek için Ulusal Bilim Derneği'nden 500 bin dolarlık (yaklaşık 700 milyar lira) bir yardım alıyor.

Bir sıçanın 25 bin sinir hücrelerini kullanan ABD'li bilim adamları, canlı bir beyin elde ettiler. Uzmanlar, 'canlı yapay beyne' bir jet uçağı simülasyonunu kullanmayı da öğrettiler. Bilim kurgu gerçek oldu. ABD'nin Florida Üniversitesi'nde biyomedikal mühendisliği profesörü olan Thomas DeMarse, bir sıçandan aldığı 25 bin canlı nöronu bir petri kabına yetiştirdi ve canlı bir beyin elde etti.

Hastalıkların tedavisinde kullanılabilir

Bilim adamları, beynin etkileşimini izleyerek epilepsi gibi hastalıkların nedenini bulmayı ve daha iyi bir tedavi gerçekleştirmeyi umuyor. Canlı bir bilgisayar gibi çalışabilecek bir beyin gelecekte insansız bir uçağı yönetebileceği, arama kurtarma, bomba imha etme gibi tehlikeli operasyonları gerçekleştirebileceği düşünülüyor.

Genç Bilim

Hayat İksiri Bulundu

Özbek bilim adamlarının, insan ömrünü uzatan bir ilaç geliştirdiği bildirildi.

da, Orta Asya kaplumbağalarının radyasyona dayanıklı olduğunun 1970'lerde kanıtlanmış olduğu belirtildi.

Özbekistan Bilimler Akademisi, bağımsız medya organlarının "dalga geçtiği" buluşu savundu. Özbek bilim adamlarına göre, kaplumbağa kanından elde edilen "Tortezin" adlı ilaç, ömrü uzatıyor. En az 100 yıl yaşama imkanı vereceği öne sürülen "hayat iksiri" radyasyondan da koruyor.

İnternette de yayımlanan akademi açıklamasın-

Açıklamada, "Tortezin'i ümit veren bilimsel bir çalışma olarak görüyoruz. Yine de işe yarayıp yaramayacağı klinik deneyleriyle anlaşılacaktır" denildi. Özbek bilim adamlarının, daha önce de hayvana zarar vermeden kaplumbağanın kanını alabilen teknoloji geliştirdikleri bildirilmişti.

haber.mynet.com

newaya *Şin*

Yeni bir yıla girerken şöyle bir geriye dönüp bakalım. Kimi insanlara göre en şanslı yıl, kimine göre ise azap veren bir yıl oldu 2006 yılı. İyi veya kötü geçen yıla ait ne kadar anı birikti, değil mi?

Genel siyasal gelişmeler kapsamında geçen yılda özellikle Ortadoğu açısından çok çetrefilli, klasik egemen politikaların uygulanması yönüyle kanlı ve çözümsüz, yenilgili, aynı zamanda ulusal karşıtlıkların daha da katmerleştiği bir süreç geçirdiğimizi gördük. Türkiye ve Kürdistan açısından bakıldığında ise, KKK tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkes karşısında ise operasyonlar devam ettiğine, Kürt halkının barış çabaları öldürülmekten tutulmuş hapis cezaları, psikolojik baskı, yoksullaştırarak ve yozlaştırarak sindirme politikaları ile boşa çıkarılmaya çalışıldığına tanık olduk. Barış tutumunda ısrar eden KKK'nin bu yaklaşımına karşılık verilmesi durumunda çatışmalı ortamın tekrar başlayabileceğini, ulusal karşıtlıkların daha da katmerleşeceğini üzülmeye de olsa belirtmek durumundayız.

2006 yılının kadının cins mücadelesi, toplumsal, ailesel, şiddet boyutuyla yaşadığı sorunlar karşısındaki mücadelesinin daha da aktifleşen bir boyuta ulaştığını sizlerle birlikte takip ettik. Kadın, kesinlikle geçen yıl artan örgütlülük ve mücadele trendiyle bir umut kaynağı oldu. Var olan sorunlara daha duyarlı olan ve kadını sahiplenme boyutuyla gelişen yaklaşımları, kesinlikle kadın devrimine giden yolda atılan bir adım olarak görüyoruz. 2007 yılında ise ihtiyacımız olan tek şey ise, KJB Yürütme Kurulu Üyesi Çiğdem Doğu'nun söylemiyle "yüzyılların kadın örgütsüzlüğünün acısını çıkarırcasına komünal örgütlenme ağları oluşturma" gerekliliğidir. Fazla lafa gerek duymadan ana gündem maddemizi oluşturan yeni yıl değerlendirmelerini ve oluşturulmak istenen komünal yaşama ilişkin perspektifleri takip etmenizi, yine aynı zamanda yılın ilk sıcak gelişmelerini izlemenizi öneriyoruz.

Dosya sayfasında; KJB gerillalarından Bermal Hakkari sözcülüğündeki grup tarafından, dağda kadın intiharlarını, tarihini, nedenlerini, biçimlerini vb. araştırma çalışmasını konu edinen röportajın birinci bölümünü yayınlıyoruz.

Kürtçe sayfalarımızda güncel gelişmeler, perspektif içeren yazılarla birlikte Güney Kürdistanlı bir şair olan Tiroj'la kendi sanatı ve yaşamı üzerine yapılan söyleşi var. Ancak 12. sayfadaki yazımızın da siz okuyucularımızın dikkatini çekeceğini düşünüyoruz. Bu sayfada Peru'daki iç savaş döneminde Tupac Amaru gerillalarının kaybolan öyküsünü anlatan haberin yanısıra, Irak'taki savaşta kadınların kaçınıp, ölüm ve tecavüzlerle tehdit edildiklerini, Amerikalı askerlerin zevkine sunulduklarını anlatan haber yer alıyor. Flemenkçeyi bilmeseniz dahi tercüme edecek birilerini bulmanızı ve okumanızı salık veriyoruz.

19. sayfada, Avrupa'da yaşayan kadınlarımızın yeni yıla dair duygularını, dileklerini ve mesajlarını içeren röportajı, son sayfamızda ise yine hem bir kuaför, bir iş veren, hem bir anne, aynı zamanda bir sanatçı olan Funda Kızılateş'le kendisi hakkında yaptığımız söyleşi sunuyoruz siz sevgili okurlarımıza.

Kurban Bayramı ve Noel etkinliğinin buluşması gibi, bütün çatışmaların, olumsuzlukların barış potasında buluşmasına 2007 yılının vesile olmasını gönülden arzu ediyoruz. Geleceğinizi oluşturacak her yeni gün bir önceki günden daha güzel, isteklerinize uygun ve sizi mutlu edecek şekilde olmasını diliyoruz. İyi Seneler!

'Yeni Yıl Çözüm Yılı Olsun!'

Doğu: 'Yüzyılların kadın örgütsüzlüğünün acısını çıkarırcasına komünal örgütlenme ağları oluşturmamız. Özgürlüğümüz için bu çok önemli'.

KJB Yönetim Kurulu Üyesi Çiğdem Doğu, gazetemiz aracılığıyla yeni yıla ilişkin değerlendirmesinde önemli mesajlar verdi. Kazanımlarıyla daha umutlu ve canlı, çözülmemiş sorunlar boyutunda ise daha mücadeleci, ısrarcı ve kararlı oldukları bir yıla vurgu yapan Doğu; ABD'nin Irak macerasının, başta Irak olmak üzere genel bölgeyi, tarihi çelişkileri ve çatışmaları daha da boyutlandıran ve bir şiddet sarmalına çeviren boyuta getirdiğini söyledi. Ortadoğu'da tarihten bu yana içiçe geçmiş çelişkilerin gerçekliği, üstten ve dayatıcı şiddet politikası ile karşılaştığında daha da içinden çıkılmaz bir durumu ortaya çıkardığını belirten Doğu, geçmiş yıllarda tartışma, proje, düşünce boyutunda getirilenlerin, bugün artık fiili olarak politikaya dönüştüğüne; bu gerçekliğin de milliyetçi boğazlaşmaların önünü daha da açtığına dikkat çekti.

Kürt sorununun da bu çözümsüzlük ve şiddet sarmalı içerisinde tasfiye edilmeye çalışıldığını belirten Doğu, 2006 yılında beşinci kez ilan edilen ateşkesin, Kürt sorununun çözümü açısından büyük bir şans, bölgede yaşanan çelişkilerin çözümü açısından da çok önemli bir model olma içeriğinde olduğunu, ancak ateşkes öncesi ve sonrası süreçlerde bu şansın kullanılmadığını ve tekrardan çözümsüzlüğü dayatma yaklaşımının öne çıktığını ifade etti. Bu konuda iktidar güçleri olmak üzere bölgesel öğelerin klasik yaklaşımı aşan bir politika geliştirmediklerini, demokratik kesimlerin ise halkların kaderini belirleyecek demokratik iradeyi geliştiremediklerini, çözüm çağrılarının hala bir muhatap bulamadığını kaydetti. Yaşanan bu olumsuz gidişatin kendileri açısından kabul edilemez olduğuna dikkat çeken Doğu, buna rağmen barış şansını sonuna kadar değerlendiren taraf olmakta ısrarcı olduklarını, karşı tarafın buna doğru yanıt vermediği durumda ise mücadelelerinin aktif meşru savunma biçiminde devam edeceğini söyledi.

Yeni yılı kadın açısından değerlendiren Doğu, genel kadın hareketi ve YJA olarak geçen yıl boyunca, mücadelelerini demokratik ulusal

mücadeleye denk bir biçimde yürüttüklerini, kadınlar olarak rollerinin öncüleştire, aktif katılma biçiminde olduğunu, verdikleri mücadeleyi özgür kadın kimliğinin gelişiminde temel bir yön olarak ele aldıklarını belirtti.

Cins mücadelesinin, toplumsal, ailesel, şiddet boyutuyla yaşadığı sorunlar karşısındaki kadın mücadelesinin daha da aktifleşen bir boyuta ulaştığını, geçmiş süreçlerde bu boyutun fiili örgütlenme veya politika üretme biçiminde fazla yaşamsallaşmadığını dile getiren Doğu, kadın özgürlük mücadelesinin gelişimi ile birlikte kadının toplumsal alanda yaşadığı sorunlara daha fazla giren, sorunlara girdikçe adım adım daha çok somut düşünce ve projeler geliştiren bir boyut kazanmaya başladığını ifade etti.

Doğu; "tarihin en zorlu ve karmaşık sorunlarından olan cinslerin özgürlük sorunudur, toplumda yer bulan bir özgürlük geleneğine dönüşüm sorunudur ve sürekli, yoğunlaşmış bir emeği ve mücadeleyi gerektirir. YJA örgütlenmesi olarak henüz toplumdaki kadına geniş bir yaşam alternatifini oluşturma, özgürlük soluğu haline gelme noktasında yeterli düzeyi yaratamadık. Kadın mücadelesi boyutuyla verdiğimiz emeği, daha sonuç alıcı ve ihtiyaçlara hitap edecek tarzda yaygınlaştıramadık" diyerek yetersizlikleri dile getirdi.

Dünyanın her yerinde en temel sorun olarak gündeme gelen kadın sorununun, devletler, sivil toplum örgütleri, kadın örgütleri, sol-sağ, anarşist, ekolojist bir çok çevre tarafından da gözardı edilemeyecek bir sorun olarak görüldüğünü ve kendilerince arayışlar geliştirdiklerini, ancak kadının özgürlük sorununun ideolojik, politik, örgütsel, meşru savunma, hukuki, kültürel, ahlaki, bedensel tüm yönleriyle bütünleyen bir yaklaşımla fazla ele alınmadığını belirten Çiğdem Doğu, "yeni paradigma ile kadın özgürlük hareketimiz böyle bir komple yaklaşımı ideolojik olarak yaşam ve mücadele anlayışı olarak geliştirmektedir. Ancak pratik yaklaşımlarımız bu bütünlüğü henüz yakalamaktan uzaktır" dedi.

Yeni yılda örgüt olarak kendi güçlerine daha fazla güvenerek pratikleşmek durumunda olduklarını, toplumda yaşanan her türden sorun karşısında kadın duyarlılığı ve özgürlüğe susamışlık ile yaklaştıklarında toplumun yeniden özgürlük ve eşitlik esaslarında inşa edilmesinde temel aktör olabileceklerini belirterek, aksi taktirdeki bir yaklaşımın marjinalleşen bir kadın grubu olmaktan öteye bir sonuç vermeyeceğine dikkat çekti.

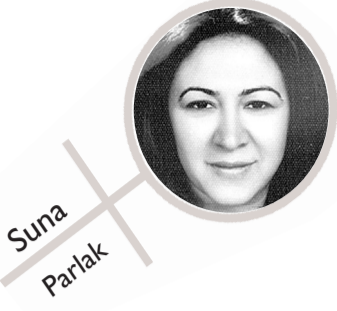
"Türkiye'de acil ve yaşamsal bir sorun olarak kendini dayatan Kürt sorununu çözme, ateşkes sürecini bir barış sürecine doğru ilerletme noktasında en yoğun çabaları geliştiren biz kadınlar olmalıyız" diyen Çiğdem

Doğu, kimseden beklemeden barış etkinlikleri geliştirme, diyalogun önünü açmak üzere Hakikatleri Araştırma Komisyonunu inşa etme, operasyonlara karşı aktif tavır geliştirme, vicdani ret yaklaşımını yaygınlaştırma, tecrit ve operasyonlara karşı gerektiğinde canlı kalkanlar haline gelme gibi aktivitelerin kadın örgütlülüğü olarak geliştirilmesi durumunda çok önemli politik sonuçları doğuracağını kaydetti ve devamla "barışı geliştirmenin gerekli bedellerini ödemezsek, yarın daha da büyüyen savaş karşısında daha büyük bedeller ödemek zorunda kalacağız. En fazla da kadınlar ve çocuklar bu yozlaşmanın, katliamın kurbanları olacak" şeklinde uyarılarda bulunarak, tüm YJA örgütlerini savaşa karşı aktif tavır almaya, kalıcı barış örgütlenmelerini oluşturmak üzere öncülük yapmaya çağırdı.

Egemen sistemin kirli bir politika olarak geliştirdiği kadın katliamlarına karşı da "artık sesimizi daha fazla yükseltmeli ve var olan tüm kadın seslerini birleştirmeliyiz" diyerek tüm kadın örgütlerine çağrı yapan Doğu, "bu tip olaylar karşısında etten duvar haline gelerek kadını koruyan bir örgütlenme ağını geliştirmeliyiz. Kadını baskı altına alan hangi zihniyetsiz, hangi kurumsal, hatta hangi kişiyse bunlara karşı özel politika üretip mücadele edelim. Kadının düşünsel kolektifliği, ortak akıl yaratıldığında muazzam bir yöntem zenginliği, mücadele biçimleri doğacaktır. Bu anlayışla klasik namus, töre anlayışlarına, yine sözde modernizm adına kapitalizmin parçalayıcı ve metalaştırıcı politikalarına karşı hiçbir kadını yalnız bırakmayalım. Örgütlenelim, örgütlenerek ortak bilincimizi ve ortak tavrımızı geliştirelim" dedi.

Kadın özgürlük mücadelesi açısından yaygınlaşan örgütlülüğü koordineli ve iletişimli kılabilme noktasında komün örgütlülüklerini oluşturmanın önemine dikkat çeken Yürütme Kurulu Üyesi Doğu, yaşamın en basit denebilecek ayrıntılarına karşı mücadeleden tutulmuş en siyasal boyutlarına kadar, neye ve kime karşı mücadele öngörülmüyorsa, orada komün örgütlenmesini oluşturmanın esas hedef olmasını öngören yaklaşımın altını çizdi. "Özgürlüğümüz için bu çok önemli" diyen Doğu devamla "YJA olarak bu konuda iddialı ve güçlü bir duruşumuz, güven verici yaklaşımlarımız olmak durumundadır. Her yönüyle bizleri baskı altına alan bu iktidarcı-devletçi-savaşçı egemen sisteme karşı örgütlülüğümüzü daha da büyütüp sesimizi daha yükseltmeyi ve kalıcı sonuçlar yaratmayı esas alalım. Bu, bizim Önderliğimize, şehitlerimize, halkımıza, bu coğrafyanın ortaya çıkardığı emek değerlerine ve tarihi kadın mücadeleciliğine olan borcumuzdur" diyerek, "2007 yılını adım adım kadın etrafında gelişen çözüm yılına dönüştürelim" çağrısında bulunarak gazetemiz aracılığıyla Kürt halkının ve tüm dünya kadınlarının yeni yılını kutladı.

Kadına dair

Farkındayız

Bir yıl daha bitti. Yeni bir yıl, yeni umutlar, yeni yaşamlar, yeni hayaller, her şeyden önce huzurlu yani barış dolu günler demek. Böyle olmasa da en azından biz öyle olmasını diliyoruz. Geçen yılın şöyle kısa bir panoramasını çıkardığımızda kan revan içinde bir tablo çıksa da, umutlu olmak için yine de pek çok gerçekçemizin olduğunu göreceğiz.

Her şeyden önce artık geçen yıla göre yaşadıklarımızın daha çok farkındayız.

Namus gerekçesiyle bir kadın öldürüldüğünde bunun aslında onu öldürenlerin namussuzluğu olduğunu biliyoruz. Yine kim bilir hangi ayıplarını, günahlarını ya da özürlerini örtmek için o gencecik kadının kanına girdiklerini sorguluyoruz.

Aile denen mutluluk masalının içinde dönen dolapları da sorgulamaya başladık. O dört duvar arasında kırılan kolların açığa çıkmaması için kadınlar olarak artık o kadar da istekli değiliz.

Mini minnacık bir kız çocuğu babasıyla, amcasıyla, abisi ya da dedesiyle yalnız kalmak istemiyor, hatta bundan korkuyorsa aklımıza "acaba kızımın canını mı yakıyorlar" sorusu gelebiliyor.

Eskiden genç bir kadın öldürüldüğünde hemen herkes "acaba ne günah işledi" diye sorgulamaya başladılar. O gencecik kadın hakkında yalan yanlış yüzlerce şey uydurulur, sonra da uydurdukları şeylere inanmaya başladılar. Çünkü ne olursa olsun bir kadın öldürülmüşse mutlaka bir namussuzluk işlemiş, onu öldürenler de namuslarını temizlemişlerdi. Zaten devletin kendisi de böyle bakar. Bir kadını öldüren bir erkek, "namusumu temizledim Sayın Hakim!" dediğinde komik bir cezayla kurtulurdu. Öldüren erkek "kahraman", öldürülen kadın ise "kahpe" olurdu.

Şöyle hafızalarımızı bir zorlayalım. Yukarıdakine benzer bir örneği ailemizde yaşamamışsak bile köyümüzde ya da mahallemizde duymadık mı hiç? Biz de geçmişte bizim gibi olan kadınları yargılamadık mı? Onlar hakkında yargısız infazlarda bulunup, kendi evlerimizde, dost sohbetlerinde kurduğumuz dar ağaçlarında asmadık mı?

Ama son yıllarda bir şeyler oldu ve artık kadınlar öldürülen kadınların ardından erkek diliyle konuşmuyorlar. Hatta öldürülen kadının cenazesini sahipleniyor, öldüren erkekten "davacıyız Sayın Hakim" diyorlar.

Yani kadınlar olarak artık farkındayız.

Çünkü halk olarak verdiğimiz mücadele içerisinde yer alan kadınlar olarak kendimizin de farkına vardık. Halkımızın haklarının mücadelesini verirken cinsimizin haklarının da olduğunu öğrendik. Üstelik kendi halkımızın da o kadar masum olmadığını, kadınları suçsuz yere öldüren katillerle birlikte yaşadığımızı, aslında bakar kör yaşadığımızı anladık. Kendine hayrı dokunmayan başkasını da özgürleştiremeyeceğini sezdik.

Çünkü tüm yaşadıklarımız tanrının bize yazdığı kötü kaderden kaynaklanmıyor. Adına toplumsal cinsiyet dediğimiz, kız ve erkek doğan bizleri toplumun ölçülerine göre kadın ve erkek olarak yetiştiren zihniyetten kaynaklanıyor. Öyle ki daha doğmadan bir erkeğin ya da bir kız bebeğin ilerde nasıl olacakları, hangi davranış kalıplarına göre hareket edecekleri toplum tarafından belirleniyor. Tıpkı üretilen bir robota yüklenen veriler gibi bize de kadınlar ve erkekler olarak bilgiler yükleniyor. Ve eğer bizler de büyüdükten, erişkin birer kadın ve erkek olduktan sonra bunların farkına varmamışsak, toplumun standart robotları olarak büyüyor, çalışıyor, evleniyor, şiddet görüyor ya da uyguluyoruz.

Dedim ya artık küçük bir azınlık da olsa, kimi kadınlar olarak artık yaşadıklarımızın farkındayız. Bağırıyoruz, tartışıyoruz, yazıyoruz. Çünkü yalnız değiliz. Erkek ideolojileri ve kurumları karşısında kadınlar olarak yetersiz de olsa örgütleniyoruz. Örgütlendikçe değişiyor, değiştikçe gücümüzün farkına varıyoruz.

Peki bu bizim daha az öldürülmemizi sağlıyor mu ya da şiddeti tümünden engelliyor mu?

Hayır.

Ama artık mücadele etmek için daha çok gerekçemiz var. Çünkü farkındayız.

Başarısının Ödülünü Halk Verdi

Şimşek: "Bir kadın olarak bu ödülü almak ayrıca bir mutluluk kaynağı. Bu ödül kadının yönetim kademelerinde görev yapabileceğinin bir göstergesidir aynı zamanda" dedi.

Anadolu Yerel Yönetimler Dergisinin yerel yöneticiler hakkında düzenlediği ve 200 bin kişinin oy kullandığı ankette Van Bostaniçi Belediye Başkanı Gülcihan Şimşek yılın yöneticisi seçildi. Belediye başkanlarının hazırladığı projeler ve gerçekleştirdikleri yatırımların göz önünde bulundurulduğu halk oylamasında 3209 belediyeden 535 belediye değerlendirildi. Bostaniçi Belediye Başkanı Gülcihan Şimşek, yılın yerel yöneticileri seçilen 214 belediye başkanı içerisinde yer aldı. Tüm kadınların başarısına sevinen gazete çalışanları olarak biz, Sayın Gülcihan Şimşek'in başarısını da ilgiyle karşıladık ve kendisiyle başarılarının sırrını, düşüncelerini, umutlarını konuştuk.

Bütün yaşamını Van'da geçiren ve 1992 yılından itibaren Van Belediyesinde Belediye Emekçileri Sendikası Yönetim Kurulunda mali sekreter, İHD üyeliği, denetleme kurulunda ve kadın platformlarında görev yapan Gülcihan Şimşek, Anadolu Yerel Yönetimler Dergisi'nin halk oylamasıyla düzenlediği ankette yılın yerel yöneticisi seçilmesi dolayısıyla hislerini şu sözlerle dile getirdi: "Bana yılın belediye başkanı seçildiğimi bildirdiklerinde çok şaşırdım. 200 bine yakın oy sonucunda, Türkiye genelinde yılın yöneticisi olarak ve bir de kadın olarak dereceye girdiğimi öğrendim. Bu güzel bir duygu. Çalışma azmimi geliştiriyor. Yapmış olduğumuz çalışmaların görülmesi ve dereceye girmesi çalışmalarımıza ayrı bir moral verdi. Bir kadın olarak bu ödülü almak ayrıca bir mutluluk kaynağı oldu. Bu ödül kadının yönetim kademelerinde görev yapabileceğinin bir göstergesidir aynı zamanda".

Belediye çalışmalarında halkın önceliklerine göre projeler geliştirdiklerini; kanalizasyon, su, yol, eğitim, parklar yapılması diye bu projeleri sıraladıklarını belirten Şimşek, bu projeleri hayata geçirdikleri oranda halkın memnuniyetini kazandıklarını, bazı yerlerde su sorununun çözülmesinin, belediye adına düzenledikleri taziye çadırlarının dahi halk nezdinde büyük bir memnuniyet uyandırdığını ifade etti. Yine liseli öğrenciler için bir okul yapma girişimlerinin sonuç verdiğini, bir kültür merkezinin kurulduğunu, kurdukları halk kütüphanesinin 800'e yakın üyesinin bulunduğunu da sözlerine ekledi.

Seçildikleri ilk günden itibaren toplumdaki kadınla güçlü bir bağ kurduklarını kaydeden Şimşek, kadınlarla çeşitli kültürel etkinlikler geliştirdiklerini, 70 kadına okuma

yazma kursu verdiklerini, açtıkları bilgisayar kursundan çoğunlukla kadınların yararlandığını, ayrıca Kadına Destek Çevre Kültür İşletme Kooperatifi, yine dikiş-nakış kursları açtıklarını söyledi. BM desteği ile kadına şiddet ile ilgili proje aldıklarını, kooperatif adına birlikte uyguladıklarını da belirten Gülcihan Şimşek; kadınlar için kuaför

2007 yıla girişle birlikte belediyeye olarak kadınlara dair projelerinden bahseden Şimşek, yol, su, kanalizasyon çalışmaları yanında İşviçre'ye vermiş oldukları çamaşır evi projesinin kabulü ile birlikte psikolojik danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, ana-çocuk ve temel sağlık hizmetlerinin verilebileceği bir sağlık merkezinin kurulması,

açtıklarını, çeşitli konularda eğitim amaçlı seminerler verdiklerini, jinekolog ve psikologlar öncülüğünde sağlık taramaları yaptıklarını ve Kürtçe eğitimler verdiklerini, hatta ev ziyaretlerinde de kadın hakları ile ilgili bilgilendirmeler yaptıklarını, sorunların paylaşımı konusunda destek verdiklerini kaydetti.

Bir kadın belediye başkanı olmanın halkla, toplumla bütünleşme anlamında avantajlar sağladığını, çalışmalarını ve projelerini takipte ve uygulamada avantajlı olduklarını belirten Gülcihan Şimşek; "ancak erkek egemenlikli bakış açısı kadının öncülüğünü kabullenmede engeldir; bu konuda zorlanmaktadır. Geçmişten gelen alışkanlıkların terk edilmesi erkek açısından çok zor. İktidar olgusu özellikle erkeklerde genetiksel bir özelliğe dönüşmüş olduğundan, kadını yönetim kademelerinde görmekten rahatsızlık duyuyor. Çünkü çalışmaların önünde bir engel olarak durmaktadır" diyerek kadın yönetici olmanın dezavantajlarını ortaya koydu.

mağdur öğrencilere dönük eğitim destek evlerinin açılması, kadınlar için beceri kazandırma ve istihdam yerlerinin açılması, ucuz konut edindirme projelerinin hayata geçirilmesi yönünde tasarımlarının olduğunu belirtti. Bölgede yaşanan çatışmalı ortamın durdurulması ve kalıcı bir barışın tesisi yönünde, ellerinden geleni yapacaklarını vurgulayan Van Bostaniçi Belediye Başkanı ve yılın seçilen yöneticisi Şimşek; "temennimiz Kürt sorununun çözülmesi ve barışın sağlanmasıdır. Savaşta etkilenen kadın ve çocukların yaşam standardını yükseltecek ve kültürel yönünü geliştirecek çalışmaların olması temennilerimdir. Dünyada savaşların olmadığı, doğanın katledilmediği, insan emeğinin esas alındığı, kadının şiddete uğramadığı bir yıl olması dileği ile tüm halkımıza ve okuyuculara sevgilerimi sunuyorum" diyerek halkın yeni yılını kutladı.

MERHABA UTAMARA

Utamara Kadın Buluşma Merkezi ilk projesini Dersim'den gelen ana okulu öğretmenlerinin eğitimi ile gerçekleştirdi. Açılış günü sertifikalarını da alan genç öğretmenlerin coşkusuna diyecek yoktu.

Merkezi Hollanda Rotterdam'da bulunan Uluslararası Özgür Kadın Vakfı, 2001 yılından beri yaptığı çalışmalarına bir yenisini ekledi. Vakıf, kadınlara yönelik projelerini hayata geçirme amaçlı Almanya'da Kadın Buluşma Merkezi açtı.

Merkezi Hollanda'da bulunan Uluslararası Özgür Kadınlar Vakfı Yönetim Kurulu Üyelerinden Ann-Kristin Kowarsch yaptıkları çalışmayı gazetemize değerlendirdi. 2001 yılında kuruluşu gerçekleştirilen vakfın yaptığı çalışmalara ilişkin olarak Ann-Kristin Kowarsch: "Avrupa'da yaşayan ka-

Yaz kampları öğretici oldu

Yaz aylarında annelerin çocuklarıyla birlikte katıldıkları kampları Avrupa'da yaşayan göçmen kadınların arasında iyi bir diyalog, dayanışmaya dayalı ilişkiler, ortak bir yaşam amaçlayarak yaptıklarını belirten Ann-Kristin; 'kadınlar bu kamplarımızda kadın tarihi, psikolojisi, çocuk gelişimi, demokratik aile konularında hem öğrendiler hem birbirlerini eğittiler' diyerek, 'kadın, Avrupa'da yalnız yaşıyor. Kalabalık ortamlarda olsa bile yalnızlık içinde. İlk defa kamp ortamlarında yaşamlarında hiç paylaşmadıklarını paylaştılar, güzel dostluklar kurdular.

dönem çalışmaları için Ann-Kristin; 'planlamalarımızı farklı yaşam gerçekliklerine sahip olan kadınların ihtiyaçlarına göre yapmak istiyoruz. Çeşitli kadın dernekleri, örgütlenmeleri bize başvurular yapabilir, mekanımızı kullanabilir, ortak çalışmalar gerçekleştirebiliriz. Kadınların ihtiyaçlarına göre bizim de planlamalarımız olacak, ortaklaştırılarak yürütülecektir.

Çocuk eğitimi, sağlık, insan hakları, edebiyat, kadın tarihi vb konularda kurs vermek, kadın için bir şeyler yapmak isteyen kişi ve kurumlardan talep gelmesini beklediklerini belirten Kristin, bu konuda ilişkilenecek isteyenlerin utamara@web.de mailli adresi üzerinden başvurabileceklerini belirtti.

Aile içi şiddetten tatalım, çocuk gelişiminde yaşanan sorunlara kadar, toplumsal olarak kadının duyduğu ihtiyaçlara göre de planlamalar yapmak istediklerini vurgulayan Ann-Kristin; 'her on beş günde bir pazartesi akşamları kadının kendi bedenini tanımayı ve daha sağlıklı zinde bir yaşamı hedefleyen yoga kursumuzu şimdiden başlattık.' dedi.

'Deneyim ve tecrübeleri ortaklaştırmak amacımızdır'

Tüm ülkelerin kadınlarıyla ortak çalışma hedeflerinin olduğunu belirten Ann-Kristin kadınların her ülkede kendi sorunlarına çözüm arama yollarında farklılıklar gösterebildiğini ve amaçlarından birinin de bu deneyim ve tecrübeleri ortaklaştırmak olduğunu söyledi.

Utamara Kadın Buluşma Merkezi ilk projesini Dersim'den gelen anaokulu öğretmenlerinin eğitimi ile gerçekleştirdi. Açılış günü sertifikalarını da alan genç öğretmenlerin coşkuları dikkat çekiciydi. Bu konuda da Ann-Kristin, 'Dersim'den gelen 16 genç anaokulu öğretmeni ile birlikte bir eğitim çalışması gerçekleştirdik. Döndükten sonra "Kelebek" isimli bir ana okulu açma hedefleri var. Ana Fatma Kadın Dayanışma Derneği ile ortak örgütlenilen bu sertifikalı eğitim çalışması bizim için güzel bir başlangıçtı. Her attığımız adımla hem çok şey öğrendiğimizi, hem de kendi tecrübelerimizi paylaşabileceğimizi düşünüyoruz' diyerek sözlerini tamamladı.

Haber Merkezi

Kadına dair

Güneş Tutulmaz!

Fotoğraflar ne güzeldir!.. En anlamlı, en mutlu anlarımızı yansıtır. Siyah, beyaz ya da renkli... Dostluklarımız, ailemiz, sevdalarımız ölümsüzleşir fotoğraflarda. En güzelliklerini koyarız çerçevelere, sonra da başucumuz ya da evin bir duvarını süsleriz sevdiklerimizle. Bazen bir bebeğin en şeker gülüşünü yakalarız makinamızla. Bazen de doğanın bakmaya doyamadığımız muhteşem bir görüntüsünü... Fotoğraflara bakmak oldukça keyiflidir. Zaman zaman yaşlandığımızı yüzümüze vursa da tekrar tekrar bakarız usanmadan. Kimi zaman hüzünlenir, bir iki damla gözyaşı akıtırız yitirilen sevdiklerimize. Kimi zaman belleğimizden silinen bir yüzle karşılaşır heyecanlanırız, ama adı bile gelmez aklımıza. Herhalde en keyiflisi ailece ya da dostlarla beraber bakmaktır fotoğraflara. Çoğu zaman gülme krizlerine gireriz 'şurda nasıl komik çıkmışız' diye. Keşke hep böyle güler bakabilsek değil mi? Güler bakarak hayata, güler bakarak fotoğraflara... Geçmişin fotoğrafları güler yüzlü, geleceğin fotoğrafları umut dolu olabilece...

Bugün birileri gelse, elinize bir fotoğraf tutuşturursa, 'bak bana ve de tanımaya çalış' dese, tam o anda tüm umudunuz yıkılsa, yüreğiniz parçalanırsa, işte o zaman bir daha asla eskisi gibi keyif alamazsınız fotoğraflardan. Zulmü, ölümü, vahşeti anlatan, oyulmuş gözler, yanan cesetler, on birinde yerde yatan çocuk cesedi... Verse verse zulmün sahibine keyif verir ancak.

Sonra da düşünür insan olan;

'Üçünde, beşinde, on birinde bir çocuğu vuran, zalimce okşayabilir mi aynı ellerle bir başka çocuğun saçını? Acımadan göz oyan, kol kıran sevgiyle tutabilir mi sevdiğinin elini? Uyur mu, yer içer mi rahatça? 'İnsanım' der mi acaba?

...Ve karar verir;

'Güneş hep vardı, her sabah doğdu

Milyarlarca yıl altında mutluymuş insanlar

Sıcağı sonsuzdu, umut ve güven

Güneşin diğer adıydı

En önce Güneş vardı

Karartılamadı

Zalim çaresiz kaldı

Güneş hep vardı ve var olacaktı!

Güneş tutulması olur ya, bizler biliriz gene de güneşin var olduğunu. Girmekte olduğumuz yeni bir yılın Güneşli geçmesini dilemek istiyorum. Geçmişiniz ne olursa olsun geleceğinizin resmi aydınlık, güler yüzlü ve güneşli olsun. Umut yaşamınızın baş misafiri, sevgi yüreğinizin hizmetkârı olsun.

Yeni yılınız kutlu olsun.

dınlara dönük çalışmalarımızın yanısıra ilk dönemlerde Maxmur kadınlarıyla dayanışma projesi vardı. Kürdistan ve Ortadoğu'da yaşayan kadınların öz örgütlenmelerine dönük, Avrupa'da yaşayan kadınlarda duyarlılığı geliştirmeyi ve pratik destek yaratmayı amaçladık. 2003 yılında Amsterdam'da, Savaş, Göçmenlik ve Şiddet konusunda bir konferans yaptık. Filipinler, Afganistan, Kürdistan, Yugoslavya gibi savaşın yaşandığı ülkelerde, kadınların savaşta çektiikleri acıları gidermek ve barış örgütlenmesinin güçlendirilmesi amacıyla yapıldı. Yıllık olarak yaptığımız seminerler oldu. Yine yaz aylarında annelerin çocuklarıyla katılabildikleri yaz kampları düzenledik" dedi.

Utamara Kadın Buluşma Merkezine kavuşma konusunda amaçlanan çalışmaları hayata geçirmek için böyle bir mekanın mutlak gerekliliğine vurgu yapan Ann-Kristin Kowarsch 2004 yılında kararlaşmaya gittiklerini ve hazırlıklara başlama startını verdiklerini belirtti.

Kendi iradelerine biraz daha güven kazandılar, daha girişimci olanlar da oldu. Biz de sonuç aldığımızı gördükçe bu eğitim çalışmalarımızı yapabileceğimiz bir yere kavuşmak, daha büyük projeleri hayata geçirmek konusunda daha çok kararlaştık. Bunun için bir dayanışma kampanyası başlattık. Çağrımıza kadınlar cevap verdi. Avrupa'nın pek çok yerinde, kendi inisiyatifleriyle örgütledikleri dayanışma etkinlikleri, seminerler ve bağışlar oldu. Kadına ait bir mekan olmasını istediler. Yüzlerce binlerce kadın bu konuda bize ulaştı, gidebilecekleri bir yerleri olmasını istediler. Tüm bu kadınlara teşekkür ediyoruz' dedi.

Kadınları katan, ortaklaşan bir çalışma tarzı olacak

Kurulan kadın merkezi en başta kadınları yalnızlıktan kurtarmayı, yeteneklerini ortaya çıkarmayı, hem eğitim aldıkları hem de başkalarını eğittikleri çalışmalarını hedefliyor. Önümüzdeki

Özgür Yaşam İddiasıyla

İntiharları Durduralım!-I

İntiharı çözme noktasında bir derinlik hala sağlanamamıştır. Sistemin, toplumun biriktirdiği çözülmemiş sorunların, bireyde en ağır biçimlerde yansımaları bulması gibi bir durum söz konusu. Dolayısıyla bireyde derinleşiyor, bu nedenle çok çeşitli ve özgün durumlar olarak ortaya çıkıyor.

Dağda, gerillada bir intihar grubu. Fakat bu intihar grubu ilk aklınıza gelebileceği gibi intihar eylemi gerçekleştirecek bir grup değil, kadın intiharlarının tarihini, nedenlerini, biçimlerini vb. araştırma çalışması yürüten bir gruptur.

Yaklaşık altı aydır Kadın İntiharlarını Araştırma Birimi adıyla KJB (Koma Jina Bilind) bünyesinde örgütleniyor. Birim iki kişiden oluşuyor; Bermal Hakkari ve Rojin Amed.

Bermal ve Rojin uzun yıllardır gerilla mücadelesine katılmış iki kadın gerilla. Özgürlük mücadelesinin çeşitli alanlarında çalışmalar yürüttüler. Bu araştırma çalışmasından önce İran çalışmalarında yer aldılar. İran'da tanık oldukları kadın sorunları ve yoğun kadın intiharları, onlara böyle bir araştırma çalışmasını oluşturmada teşvik edici oldu. Kimliksiz, mezarsız bu kadınları ve milyonlarca kadını anlamaya, anlatmaya kilitler kendilerini.

Bu anlamlı çalışmayı tanıtmak ve toplumdaki kadınla buluşmasını daha güçlendirmek amacıyla, birimde yer alan Bermal Hakkari ile gerçekleştirdiğimiz röportajı sunmak istiyoruz.

•KJB bünyesinde oluşturulan Kadın İntiharlarını Araştırma Biriminde yer alıyorsunuz. Bu çalışmayı bize tanıtabilir misiniz? Nasıl bir çalışma tarzınız var?

Bermal Hakkari: İntiharları araştırma çalışması yaklaşık altı ay önce başladı. İki arkadaş çalışıyoruz. Rojin Amed Arkadaşla birlikteyiz. Bu çalışmayı başlatmamızın en önemli nedenlerinden biri, İran'da yürüttüğümüz çalışma süreci ve tanık olduklarımızdır. Rojin Arkadaş da İran çalışmasındaydı. Kendisiyle aynı süreci yaşadık, paylaştık. İran kadınının -hem İran'daki Kürt kadınlarının ve hem de İranlı kadınların- yaşadığı psikolojik, ekonomik, sosyolojik, kültürel sorunları gözlemleyerek, içinde yaşayarak, tartışarak anlamaya çalıştık. Ama bu yeterli olmadı bizim için. Bunu biraz daha farklı kaynaklardan da inceleyerek derinleştirmeyi ve sonuca gitmeyi daha uygun bulduk. KJB bünyesinde böyle bir çalışma yürütülebileceğini düşündük ve arkadaşlara projemizi sunduk.

Birim olarak daha çok intiharın nedenleri, intiharı yaşayan insanların yaşadığı sorunlar, psikolojileri, çözümlenmesi gereken boyutlar üzerinde durmaya çalışıyoruz. Bir taslak oluşturarak çalışmamıza başladık. Yetersiz de olsa ulaştığımız bazı sonuçlar oldu. Tabii im-

kanlarımız sınırlı, bu tip araştırmaların kapsamlı olması, imkanların geniş olması gerekir. Çok geniş bir araştırma sahası, ulaşabildiğimiz verilerle değerlendiriyor, bazı sonuçlara ulaşıyoruz.

İntihar, toplumsal, tarihsel boyutlarda çok ciddi bir sorun. İnsanlık tarihi kadar eski bir konu olan intihar üzerine birçok araştırmacı, psikolog, bilim insanı araştırma yapmıştır. Halen de araştırılmaktadır. Ama tam bir sonuca bu insanlar da henüz ulaşamamıştır. Her ne kadar ortak ulaşılan bazı sonuçlar olsa da, varılan sonuç bu sorunu tam olarak ortadan kaldırma gücünde değildir. İntiharı çözme noktasında bir derinlik hala sağlanamamıştır. Sistemin, toplumun biriktirdiği çözülmemiş sorunların, bireyde en ağır biçimlerde yansımaları bulması gibi bir durum söz konusu. Dolayısıyla bireyde derinleşiyor, bu nedenle çok çeşitli ve özgün durumlar olarak ortaya çıkıyor. Yani toplumdan, sistemden yola çıkılıyor ancak araştırmayı bu olguların bireyde yansımaları boyutuyla derinleştirme gibi bir gereklilik söz konusu.

•Toplumda yaşanan temel sorunlardan biri olan intiharı irdelemeye, çözümler üretmeye çalışıyorsunuz, aynı zamanda bir gerillasınız. Bu noktada yaşadığınız sorunlar nelerdir?

Bu konuda yaşadığımız zorlanmalar var. Çünkü toplumsal bir sorun, ama toplumun içine girip direkt bu konuları araştırmak bizim için zor, gidemiyoruz. Gerilla olmamızdan kaynaklı bilinen engeller var. Bu yüzden birçok kadına ulaşamıyoruz. Bu anlamda sorunların kaynağını yerinde araştırma noktasında yaşadığımız sorunlar var elbette. Ama bunu şöyle telafi etmeye çalışıyoruz: Aynı konuda farklı alanlarda çalışan kadın hareketlerine, örgütlerine ya da ilgili kadınlara ulaşma çabasını gösteriyoruz. Henüz güçlü bir ilişki ağımız yok, ancak bu yönlü çabalarımızı geliştirmeye başladık. Umut verici bazı gelişmelerden bahsedebiliriz.

Bunun dışında bulunduğumuz alanlarda toplumdaki kadınla bağlantı kurmaya, konuyla ilgili olarak bazı çalışmalar yürütmeye çalışıyoruz. Tabii bu alanda da zorluklar ortaya çıkıyor. Özellikle Ortadoğu'da intiharlar; devletler, aşiretler, aileler tarafından kapalı tutuluyor. Herkesin konuşmaması ve gömülü tutmakta uzlaştığı gizli bir sır gibi. Dolayısıyla araştırmalarımız açısından böylesi bir zorlukla karşı karşıya geliyoruz. Genelde de böyle bir sorun var. Kapalı olduğu, tam olarak ortaya çıkarılmadığı için net sonuçlara ulaşmak biraz

zor oluyor. Örneğin yayın organları birçok intiharı isim vermeden yayınlıyor. Yine bu konuda yorum yapılırken muhatabı olan kesimi, aileyi etkilemeden yorumlar yapılıyor. Tabii bu da hem araştırma açısından ve hem de sorunu çözme açısından en büyük engeli oluşturuyor.

Giderek genelleşen bir sorun haline dönüşüyor intihar. Kadın olarak ortak yaşadığımız bu soruna kadınca çözümler üretmek ve ortaklaşmak açısından, hem sorun yaşayan kadınlara ve hem de konuyla ilgilenen kadın örgütlerine ulaşmak istiyoruz. Bu konuda en ufak bir veri bile bizim için çok anlamlı ve değerlidir. Atalarımız "damlaya damlaya göl olur" der. Kadın tarafından ulaşılan her bilgi, her sonuç, çok önemli bir içeriğe ve güce sahip olsa da kendi başına kaldığında bir etkinliğe ulaşmıyor. Bu nedenle damlalarımızı birleştirme ve ulaştığımız sonuçları ortaklaştırma bizim için çok önemli.

•Altı aydır başlattığınız bu çalışmada intihar olgusuna ilişkin ulaştığınız en temel sonuçlar neler oldu?

Bu konuyu araştırmaya başlamadan önce derinlemesine bilgi sahibi değildik, yoğunlaşmalarımız yüzeyseldi. Dışarıdan baktığımızda belki vicdanınız sızlıyor, üzülüyorsunuz belki ama sonuçta intihar deyip geçiyorsunuz. Acaba intiharlar neden geliyor, bunun kaynakları nelerdir; bu soruların cevabına yabancı kalıyorsunuz. Bu araştırma çalışmasına girdikten sonra kadınların genel anlamda yaşadığı sorunları, intihar eden bireylerin yaşadıklarını, bunların kaynağını nereden aldığını biraz daha anlamaya başladık. Belli bir yoğunluk oluştu bizim açımızdan. Başta belirttiğim gibi imkanlarımız ve kaynaklarımız sınırlı. Bazı intihar vakalarının ardından araştırmaya çalıştık, intihar psikolojisi yaşayan bazı kadınlarla diyaloglarımız gelişti. Yine bilim insanlarının, kadın örgütlerinin geliştirmiş olduğu araştırmalara yöneldik, yayın organlarından intihar vakalarını daha yakından takip ettik. Konu üzerinde odaklanan bir düzey geliştirdik bizim açımızdan.

İntiharı nedenlerine ilişkin başta tarihsel boyutunu koymak istiyorum. Araştırdığımız kadınlara kabilelerden başlayan bir sorun. Tabii kabilelerde ortaya çıkan intiharlar daha çok inanca dayalıdır. Yani kabile tarafından kutsal sayılan bir meyve ağacına ya da bir hayvana zarar verildiğinde, zarar veren insan kendi canını kurban ediyor. Bu, bir inanç, bir kural haline getirilmiş. Bu kuralı da o insanlar gönüllü, kendi kararlarıyla uyguluyorlar. Çünkü kutsal olana zarar geldiğinde tüm topluluğa zarar gelecektir, topluluğa zarar gelmemesi için o insan kendi canını kurban ediyor, kendi kanını döküyor. Böylece o toplu-

ma zarar gelmesini engelliyor, topluluğu koruyor.

Ama günümüze baktığımızda daha farklıdır. İnsanlar çok derin çözümsüzlükler yaşadıkları için intihara başvuru yapıyorlar. Kadınlar evde, sokakta, okulda, işte, olabileceği her yerde her an, her saniye baskı ve şiddetin binbir çeşidi ile karşı karşıyalar. Bu, elbette ki psikolojiyi bozan, kişiliği parçalayan, kimlik bunalımını derinleştiren korkunç bir faktör kadın açısından. Görünen ve görünmeyen şiddet, fiziki ve ruhsal baskı gerçekten kadını bir cendere içerisine sokuyor. Bunların üstüne ekonomik olarak bağımlılık ve yoksulluk da eklendiğinde kadın çaresiz kalmaktadır. Kendisi bir alternatif yaratamazsa, var olan alternatiflere ya ulaşamamakta ya da ulaşıyorsa da cesaret edememektedir. Çıksız ve çaresiz kaldığında intihar psikolojisi sinyaller vermeye başlıyor.

Kadın daha çocukken farklı psikolojilerle büyütülüyor. Hangi biçimde büyütülürse büyütülsün, tüm kız çocukları erkeğe bağımlı, erkeğe hizmete göre terbiye edilmektedir. Dolayısıyla öz gücüne, öz kimliğine daha çocukluktan itibaren yabancılaştırılır. Evlilik kültürü, "karı" olma bilinci, "koca"ya itaat, böyle bir eşitsiz kültüre dayalı analık zihniyeti kesinlikle aşılabilir kız çocuğuna. Küçük dünyalara, hayallere, hedeflere göre şekillenen kız çocuğu, ilerleyen aşamalarda erkek egemen aile kültürüne kurban edilmek üzere hazırlanır. Farklı alternatifleri düşünmek, hele hele yaşamak asla düşünülemez. Çünkü "kadın toplumun, ailenin namusudur"!! Dolayısıyla kız çocuğu büyüyüp de erkek egemenlikli yaşamın kollarına atıldığında farklı arayışlara, alternatiflere yabancıdır ya da buna ulaşmasının tüm yolları kapatılmıştır. Yaşamın acımasız sorunları ile karşı karşıya geldiğinde bu nedenle boğulmaktadır, çözümsüz kalmaktadır. İntihar bir çözüm olarak görünmektedir bu kadınlara. Tabii bazı kadınlar alternatif sahibidir, okuyup aydınlanan, kendi hayatını örgütleyebilen bazı kadınlar vardır.

Devam edecek...

Deniz AYCA

Konfederalizmin Kadın Yüzü

Toplumun devletle bağıni koparacağı, komünal yaşantısını örerken kadının da bu sürece dahil olabilmesi için erkek iktidarı ve tahakkümünden koparmak gerekir ki kadın kendisini bu yaşamda var edebilsin. İktidarı aşmak temel ilkelerimizden biriye bu ilkemizi aşmanın da kadının özgürleşmesiyle varolabileceği konfederalizmin olmazsa olmaz koşuludur.

Bu başlık ilk okunduğunda "konfederalizmin kadın yüzü mü olur" denebilir. Ancak gerçeklikler irdelendiğinde kadın yüzünü görme gerekliliği açığa çıkar. Kadın tarihini ve günümüz gerçekliğini görmeden yaratacağımız konfederalizm kadından ve toplumdaki uzak olur. Bunun için kadının tarihine ve günümüz gerçekliğine kısaca değinmekte yarar var.

Doğal toplum tarihini irdelediğimizde komünal yaşantının günümüz sınırlı verilerine göre olsa da, bu komünal tarihi değerlendirmek mümkündür. Doğal bir etkileşime dayalı ana-çocuk ilişkisi ve beraberinde anayla-ana, çocukla-çocuk, erkekle-çocuk, anayla-erkek vb. klan dediğimiz etkileşime evrilen bir ilkel toplumsallık bu dönemde yaşanmıştır. Bilge ana çevresinde şekillenen

rine kurulan sistemler olmasından kaynaklı toplumsal konfederalizmden çıkıp iktidar dinamiklerinin konfederalizmine dönüşmüştür. Örneğin iktidar odaklı imparatorluklardan çağımıza en yakın olan Osmanlıyı değerlendirdiğimizde içerisindeki tüm ulusların iradesini tanıdığını söylemek mümkündür. En azından o dönem Kürdistan aşiretleri kendi iradelerini egemenlere dayatmış ve egemenle bu iradeyi tanıyarak kendini var etmiştir. Bu var etme zamanla egemenin farklılıkları tekleştirip ötekileştirince artık ulusların kendini varetme mücadelesi Fransız Devrimi sonrasında tüm ulusları koparıncasına ulus-devletleşmeye bağımsızlıklarını ilan etmiştir. Ulus devletleşmeyle çizilen keskin çizgiler tüm kültürlerin etkileşimine engel olmuş ve bugünkü ulus-devlet kültürel zenginleşmenin önünde büyük engel ol-

Konfederalizmin yaşamsal ayağı, toplum ve topluma alternatif yaşam sunmak olmazsa olmaz ilkemizdir. Şayet iktidarı olan tüm devlet mekanizmaları karşısında toplum da birer köledir. İlk kölelik erkeğin kadını düşürdüğü kölelikse, erkeğin ve toplumun özgürleşmesi de kadının özgürleşmesiyle bağlantılıdır. Yani toplumun alternatif sosyal yaşamı kadın üzerinden şekillenecektir. Bunun için kadın, konfederalizmin sunduğu alternatif yaşama katılımından bahsetmeden önce ilk olarak erkek iktidarını aşması gerekir. Elbette ki bu söylendiği kadar kolay bir kavram değildir. Beş bin yıllık erkek iktidarının ve kadın köleliğinin aşılmasından bahsediyoruz. Bunun dönüşümü için beş bin yılı beklemek gerekmiyor. Bu süreci hızlandıracak pratikler ve bu pratikleri yaşamsallaştıracak alanlar gerekiyor. Bu alanlar "özgür kadın yaşam alanları"ndan başka bir yer değildir. Burası 'ataerki tarih içerisinde kaybolan kadın kimliğinin arandığı, bulunduğu, hatta yaşandığı bir alandır' desek daha yerinde olur. Tabii ki bu yerler kadını bir sınır içerisine alma değil, tam tersine bir yaşam modeli oluşturur ve bunu kadının gittiği tüm toplumsal, kamusal alanda uyarlar.

toplumsallık yaşantıda, üretim ilişkilerinde, karşılıklı etkileşimde, doğaya yaklaşımda komünal diyebileceğimiz iç içe bir yaşam vardır. Peki ne oldu da bu doğal etkileşim bozuldu ve günümüz canavarlaşan bir kapitalizme ulaştı? Bu doğal dokuyu bozan ataerki iktidarla beraber toplumdaki uygarlıklar boyunca bozula bozula bugünkü eleştirdiğimiz halini aldı? Toplumun, tarihin ve uygarlığın köleci dönemden başlayıp uygarlık üzerine uygarlık yaratıp günümüz çağına kadar kendini gerek askeri, gerek ekonomik, gerekse de kültürel anlamda var etmiştir. Bu doğal toplum özleriyse, bazı kültürlerde birer kırıntı da olsa hala günümüzde varlığını korumaktadır. Özellikle Kürdistan toplumunun kültürel yapısında bu kalıntıları görmek mümkündür. Bu coğrafyanın doğal toplum sürecine denk olarak mevcut uygarlıklar içerisinde kendini var etmiştir. Aslında bu doğal konfederal süreç kendini tarih içerisinde varetmesiyle bağlantılıdır. Klanların birleşiminden aşiret ve tarihte bilinen aşiret konfederasyonu, ayrıyeten artık belli başlı dört semavi din ideolojileriyle bütünleşen imparatorluklar bile her ne kadar zamanla ataerki iktidara dayalı olarak gelişime evrilsen de, yine de konfederalizmin doğal gelişimine örnek teşkil etmektedir. Ancak köleci çağ üye-

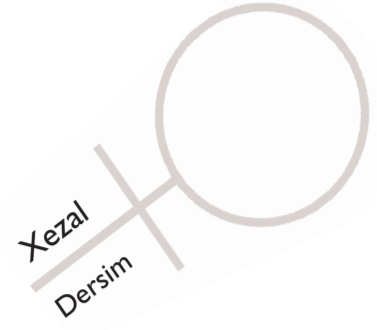
muştur. Esas aldığımız bu konfederal sistem farklı bireyleri, farklı toplumları, farklı kültürleri, dinleri, dilleri, ulusları bünyesinde barındıran bir gerçekliğe sahiptir. Bu gerçeklik içerisinde kadının nasıl yer alacağı ve kendisini nasıl var edeceği önemli bir konudur.

Ataerki sosyal yapılanma kendini kadın cinsi üzerinden iktidarlaştırmıştır. Bunu kadın cinsini düşürerek iktidarı var etmiş ve erkeklik kimliğini bu temelde oluşturmuştur. Bu durum aile ilişkilerinden tutalım toplum ilişkilerine, hatta ulus-devlete kadar bir iktidar oluşumunu beraberinde getirmiştir. Aile içinde susturulup silikleştirilen kadın, topluma silik ve etkisiz bir katılım göstermektedir. Geleneksel toplumu çocukluğundan başlayıp şekillendirdiği kadın, tarih boyunca silikleşen rolünü hala da oynamaya zorlanmaktadır. Çünkü erkek iktidarının var olması için düşürülmüş köle kadına ihtiyacı vardır. Peki bu ihtiyacı gidermeyen ve köleliği kabul etmeyen bir kadın gerçekliği karşısında erkek ve ataerki toplum ne yapacak? Konfederalizmin sunduğu zihniyet dönüşümünü kadınla beraber erkek de, ataerki toplum da yaşayacaktır. Şu an için ele almamız gereken esas konu ise köleleştirilmiş kadının nasıl özgürleşeceği.

gücümüzü görmemiz esas alacağımız bir ilke olmalıdır. Elbette bu ilke ile birleştirdiğimiz bilgelik ve pratik samimiyet birbirini tetikleyen olgular olacaktır. Yalnız bunu tek başına bir kadın olarak yaratmamız mümkün değildir. Kadın örgütlenmesini yaratmak belki de egemen tarihi boşa çıkaran ve iktidarı felce uğratan bir olgudur. Demokratik konfederalizmi gerçekleştirmek için kadının bulunduğu her alandaki özgün örgütlenmesini gerçekleştirmesi kadının önemli bir ilkesidir. İkinci önemli konu ise toplum içerisinde kadının özgür yaşam alanlarının olması toplumdaki kadını açığa çıkaran ve bir kimlik olgusunun yaratımına dönük faaliyetlerle beraber gerçekleştirecektir. Bu alanlar kadının komünal yaşama katılımını sağlayacak ve Atina'nın kadınsız demokrasisinin hatasını tekrarlamamayı getirecektir. Toplumun devletle bağıni koparacağı, komünal yaşantısını örerken kadının da bu sürece dahil olabilmesi için erkek iktidarı ve tahakkümünden koparmak gerekir ki kadın da kendini bu yaşamda var edebilsin. İktidarı aşmak temel ilkelerimizden biriye bu ilkemizi aşmanın da kadının özgürleşmesiyle varolabileceği, konfederalizmin olmazsa olmaz koşuludur.

Yeşim Ekici

Gençlere dair

Duyularımız

Günümüzde bilgiye ve zihinsel gelişime dayanan bir dünyada yaşıyoruz. Okul kitapları, sınavlar, notlar, test sonuçları ve bilgiye dayalı başarılar ile adeta bombardımana tutulmuş durumdayız. Bizden bilgiye dayalı zekanın gelişmesi için, iyi notlar almamız ve sonrasında üniversiteyi bitirmemiz beklenir. Fakat tüm bunlar Duygusal Zekanın gelişmemesi pahasına yapılır.

Yeni araştırmalar Duygusal Zekanın önemini her geçen gün daha kesin olarak ortaya koyuyor. Dünyanın her yerinden insanlar kişinin bireysel duygularını keşfetmesinin önemini vurguluyorlar. Çünkü artık hepimiz biliyoruz, mutlu olmak için sadece "Akıllı" yada "Başarılı" olmak yetmiyor. Mutluluk para, statü, ün ve mal sahibi olmaktan çok daha fazlası gerekiyor.

Nasıl ki bir ağacın büyümek ve gelişmek için bazı ihtiyaçları varsa, bizim de öyle. Heyecan duymaya, bilgi edinmeye, zihinsel aktivitelere, anlaşılma, kabul edilmeye, özgürlüğe ve yalnız kalmaya ihtiyacımız vardır. Bir çok genç gibi biz de kendimizi ifade etmeye, dinlenilmeye ve anlaşılma ihtiyacı duyarız. Aileler genelde bu ihtiyaçları giderme konusunda pek başarılı değildirler, çünkü anne ve babalar dinlemekten ziyade konuşmaya, kabul etmekten ziyade yargılamaya eğilimlidirler.

Anne ve babaların bazı ihtiyaçları olduğunu anlamamız gerekir. Büyüklerimizin kendilerini güçlü, önemli, değerli, kontrol altında, saygı duyulan ve sözü dinlenen birisi olarak görmeye ihtiyaçları vardır. Bunu bir kere farkettikten sonra anne ve babamızın tıpkı bizim gibi kendi ihtiyaçlarını gidermeye çalıştıklarını görebiliriz. Görevimiz ailemizin duygularını ve ihtiyaçlarını göz ardı etmeden kendi ihtiyaçlarımızı giderebilmemizdir. Mutlu olmak istiyorsak kendi ihtiyaçlarımızın ve duygularımızın sorumluluğunu üstlenmemiz gerekir. Unutmayalım ki hiç kimse bizi mutlu etmeyecek, biz kendimiz bunu başaracağız. Başka insanlar mutluluğumuzda yardımcı rol oynayabilir, ama işi yapan esas kişi kendimizdir.

Gençler kendi hayatları üzerinde çok az kontrol sahibidirler. Aileler, öğretmenler ve diğer büyükler tarafından sürekli yaşamları kontrol edilir. Büyükler ise genelde gençlerin saygısını kazanmaya gerek duymazlar. Korku ile disiplin sağlamaya çalışırlar. Büyüklerin sağlıklı ve kendine güvenen insanlar yetiştirmek için gençlerin duygularına ve ihtiyaçlarına saygı göstermesi gerekir. Çok az insan gençlerin duygularına, düşüncelerine ve planlarına önem verir. Büyükler genelde gençlerin neye ihtiyacı olduğunu onlardan daha iyi bildiklerine inanırlar.

Duyularımız size sahip olduğumuz bir şeyin çok fazla, çok az ya da tam kararında olup olmadığını söyler. Örneğin, kendimizi yalnız hissettiğimizde, iletişim kurabileceğimiz birilerine ihtiyacımız var demektir. Kalabalık hissettiğimizde çevremizde daha az insan olmasına ihtiyacımız var demektir. Hissettiğiniz bütün duygular bizim ihtiyaçlarımızı ifade eder. Bu ihtiyaçlar genetik ve doğal yapımızdan gelir.

Duyularımız önemlidir. Duyularımızın sorumluluğunu üstlenmek bizim öncelikli sorumluluğumuzdur. Çünkü duygularımız bizim doğal, içgüdüsel ve genetik ihtiyaçlarımızı ifade eder. Duyularımızın ve ihtiyaçlarımızın kontrolünü ne kadar çabuk ele alırsak, mutlu olma şansımız o kadar artar. Mutlu olabilmenin şartı mutlaka duygularımızı tanımlamayı öğrenmekten geçer. Duyularımızı açık ve direkt olarak ifade etmeyi öğrenmeliyiz. Duyularımıza saygı gösterilmeyen, dalga geçilen, ciddiye alınmayan, küçük görülen, aşağılanan ya da umursanmayan ortamlardan uzaklaşmalıyız diye psikologlar hep öğütlerde bulunmaz mı?

Mutsuzlukların bir saat bile kapınızı çalmaması dileğiyle...

2007, Kadının Barış ve Özgürlük Komünleriyle Kazanılacak

Ortak amaç ve ilkelere sahip olan, ancak kadının farklı ihtiyaç, sorun ve projelerine dönük örgütlenmeler geliştirilebilmelidir.

Kadın örgütlenmesi sadece 2000 li yıllar açısından değil, 5000 yıllık tarih açısından büyük emekler yanında, ulaşması gereken büyük hedeflere de sahiptir. 2000'li yılların 6.'sını bitirip 7.'sine girdiğimiz bugünler, kadın örgütlenme çalışmalarımızı detaylı olarak ele alacağımız günler de oluyor. Her yıl yüklediğimiz anlamı ne kadar gerçekleştirebildik? Sadece rakamsal oranlarla da değil, kadın örgütlülüğünün bilincini, ruhunu, inancını ne kadar derinleştirebildik gibi soruları da bugünler açısından sorabilmeli ve tartışabilmeliyiz.

2006 yılı kadın örgütlenmesinde, halklar açısından alternatif model olan demokratik konfederal sistem gerçeği kadın açısından yeni olmakla birlikte, kadın kimlik ve kültürüne yabancı değildir. Bu sistem, kadının ilk çağlarda yarattığı yaşam sistem ve kültürünün günümüzdeki adı ve biçimi olmaktadır. Bu açıdan demokratik konfederalizm sisteminin örgütlenme modeli olan komünal örgütlenme, kadın örgütlenmesinin de temelini oluşturmalıdır.

Ataerki sisteminin örgütlenme modelini, bu modelin farklı

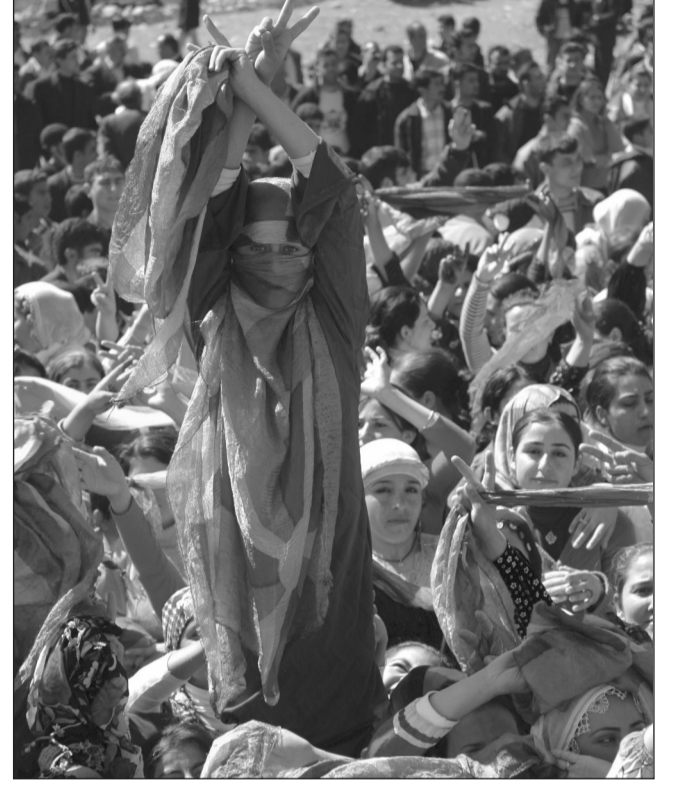
örneklerini incelediğimizde ana mantığın aynı olduğunu görmekteyiz. Erkek egemenlikli toplum yapılanması, bunun zihniyeti, toplum ve birey biçimlenmesi, ekonomik yapılanmadan kültürel yapılanmaya kadar aynı hedefi içerir. Bu durum toplumların yaşadığı ortamlara, şehirleşme mantığına, doğa ile kurulan ilişkilere kadar kendini yansıtmaktadır. Mantıktaki; ezen-ezilen, zayıf-güçlü, yöneten-yönetilen, tek merkezliyetçilik, tek renklilik vb. olduğundan toplumsal yapılanma buna göre olmaktadır.

Erkek mantığının merkeze konulduğu sistemde, 'savaş' kaçınılmaz bir gereklilik olarak gösterilirken, ataerki sisteminin yönetim modeli olan 'devlet' de, sosyal haklar, hukuk, güvenlik, ekonomi vb. adına bir gereklilik olarak gösterilmektedir. Kadın açısından, bu sistemi ve mantığını çözerken kendi modelini de ortaya çıkarması, örgütlülüğünün kalıcılığını sağlayacaktır.

2007 yılı, kadın örgütlenmesinde komün örgütlenmesinin mantığını, anlayışını derinleştirmesinin, düşünsel ve pratiksel deneyimlerini artırmasının yılı olma özelliğine de sahiptir. Komün örgütlenmesinde ortaklaş-

ma önemlidir. Katma kadar katılımçılık da temel ilkelere sahip olan, ancak kadının farklı ihtiyaç, sorun ve projelerine dönük örgütlenmeler geliştirilebilmelidir. Ancak bunu yaparken komünal değerlere, düşüncede, pratikte yeni ahlak anlayışına uygun bir yaklaşım belirlemek önemlidir. Kadın örgütlenme çalışmalarının olduğu her yerde komün bilinci ile çalışmaları geliştirmek yeni

önemlidir. Katma kadar katılımçılık da temel ilkelere sahip olan, ancak kadının farklı ihtiyaç, sorun ve projelerine dönük örgütlenmeler geliştirilebilmelidir. Ancak bunu yaparken komünal değerlere, düşüncede, pratikte yeni ahlak anlayışına uygun bir yaklaşım belirlemek önemlidir. Kadın örgütlenme çalışmalarının olduğu her yerde komün bilinci ile çalışmaları geliştirmek yeni

dönemin alternatif olma rolünü de kadına oynatacağıdır.

2006 yılının son dönemine damgasını vuran diğer olay 1 Ekim'den itibaren ilan edilen, KKK'nin Ateşkes çağrısı olmuştur. Koma Komalen Kürdistan Önderi Abdullah Öcalan'ın büyük çabalarla yaratmak ve korumak istediği Barış ve Kürt sorununun demokratik çözümü açısından büyük bir fırsat olan ateşkes çağrısına yaklaşım ne yazık ki olumlu yansımamaktadır. 2006 yılının sonunda, bu çağrıya devletin yaklaşımının dışında asıl sahip çıkması gereken toplumsal yapılar açısından özelleştirilse bir pratik gerekme-

dir. Kadın hareketi ve örgütlülüğü açısından, 2007 yılında büyük savaş, acı ve kayıpların yaşanmaması için ateşkes verilen şansın son dönemi olarak görülüp sahiplenilmesi gerekir.

2007 yılının 'kadın, barış, özgürlük komünlerini' yaratmak için daha çok çalışmak, çalışmak, çalışmak sloganımız olsun. Eylemlerimiz ateşkesin kalıcılığını, savaştan-ölümünden yana olanların teşhiri; özgürlük, gerçek, sevgi ve adaletten yana olanların gücünü büyütme için 'kadın aydınlığıyla' yeni yıl ve yeni görevlere yürüyelim.

Gönül Kaya

özgür yaşam diyalogları

Tahakkümcü sistemlerin özgürlükle ilişkisi, nasıl daha kaba ve ince yöntemlerle sürdürülebilir biçimindedir. Adına çok aşk destanı düzülen kadınla en kaba ve çirkin köleliğe maruz kalan kadın aynıdır. Kadın kafese "erkek hakimiyetindeki eve" alınan kanyaya misalidir. Belki sevimlidir, ama tutsaktır. Kuş bırakıldığında nasıl arkasına bakmadan uçar giderse, eğer kadın biraz bilinçlenir ve gideceği özgür bir yeri olduğunu bilirse, kaçamayacağı ev, saray, zenginlik, güç ve insan kişiliği yoktur. Hepsinden

kaçma potansiyeli vardır. Hiçbir varlık kadın kadar tutsaklığa "özgür gelişmenin objektif ve subjektif koşullarını bastırma ve yok etme" mahkum edilmemiştir. Tüm toplumsal tahlillerin tutmamasının, plan ve programların yürümemesinin, insanlık dışı gelişmelerin ortaya çıkmasının da kadının kölelik düzeyiyle bağlantısı vardır. Bu nedenle kadın çözümü, özgürlüğü ve eşitliği sağlanmadan, hiçbir toplumsal olgunun yetkin çözümü ve özgürlük eşitliği sağlanamaz.

Kapitalizmin sisteme eklenmesi ile ortaya çıkan kadın görünümünü metalaştırma

düzeyinde görmek gerçeğe daha çok yaklaştırabilir. Klasik kölelikte kadının pazarlarda en çok alınıp satıldığını iyi biliyoruz. Bu durum cariye biçiminde feodal kölelikte de yaygınca sürdürülmüştür. Burada satılan bütün olarak kadındır. Başlık, siyasi rant bu işlemin aile içine kadar yansımış biçimleridir. Kapitalizmde ise kasap misali gövde parçalara ayrılarak her kısmına fiyat biçme gibi unsurlar eklenmiştir. Saçından topuklarına, göğsünden kalçalarına, göbeğinden cinsel organına, omuzundan dizlerine, belinden baldırına, gözünden dudaklarına, yanığın-

dan boynuna parçalanıp değer biçilmeyen hiçbir yeri kalmamış gibidir. Ne yazık ki ruhu var mı yok mu, varsa ne eder sorusu akla getirilmez. Beyince de o ezeli 'eksik akıllı'dır. Özel ve genelevlerin zevk veren metasıdır. Çocuk makinesidir. En zor işlev olan çocuk doğurma emekten sayılmaz. Çok zor bir iş olan çocuk büyütmenin hiçbir ücreti yoktur. Tüm önemli ekonomik, sosyal, siyasal, askeri kurumlarda yeri numunelik değerindedir. Reklamların vazgeçilmez malzemesidir. Cinsiyeti en çok metalaştırılıp piyasaya sunulan yegane varlıktır. En çok sövgü ve

dövgü konusu yapılandır. Aşk yalanına en çok alet edilmektedir. Her şeyine karışılır. Kadınca konuşması için özgün bir dil deyim, ses düzeni biçimlendirilen kimliktir. İnsanca arkadaşlık yapılmayan insandır. En değme erkeğin bile yanında saldırı duygusundan vazgeçemediği insandır. Her erkeğin üzerinde kendini imparator sandığı nesnedir kadın artık.

Demokratik
Konfederalizm Önderi
Abdullah Öcalan

Kadın Çözümü Toplumsal Çözümü Sağlar

Jinên ku Alîkariya Edlî Dixwazin Kêm in

Kurul, wiha got: "Kesê ku tundî dike, debara wî nebe û mexdûra tundiyê daxwaz neke jî, dadger dikare biryara nefeqeya tedbîrê bide. Dadgerê/a Dadgeha Malbatê, dikare naveroka pirsgirêkê li ber çav bigre û biryara tedbîra resen (xwezayî) bide."

Li Amedê, tenê 183 jinan ji bo 'Zagona Têkildarî Parastina Malbatê ya Hejmar 4320' ya ku 8 sal beriya niha ji bo pêşî li tundiyê bê girtin hatibû derxistin, serî li dadgehê da. Dadgehê derheqê 104 dosyayan de biryara tedbîrê da, derheqê 79 dosyayan de jî biryara domandîna lêkolînê da. Parêzer Nadîre Kurul, got ku di dosyayên tedbîrê lê nayên pêkanîn de, serdema berhevkirina delîlan pir dirêj didome, loma gelek jin dest ji giliyê xwe berdidin.

'Zagona Têkildarî Parastina Malbatê ya Hejmar 4320, di sala 1998'an de ji bo tundî bê tespîtkirin û pêşî lê bê girtin hate derxistin. Di gel ku li Amedê ji sedî 70'yê jinan rastî tundiyê tîn, eleqeyê nîşanî ve zagonê nehat dayîn. Di nav 8 salan de li Amedê, tenê 183 jinan serî li dadgehê da. Tenê, derheqê 104 dosyayan de biryara tedbîrê hate dayîn. 79 serlêdanên mayî jî, ji bo berhevkirina delîlan, di refikan de sekinandî ne.

Delîl di nava 10 mehan de tîn berhevkirin

Parêzer Nadîre Kurul ku tîkildarî mijarê agahî da, got ku di zagonê de tedbîrên ku dema mexdûrên tundiyê serî li Dadgeha Malbatê an jî dozgeriyê dan, divê bêne girtin hene. Kurul, diyar kir ku çend pirsgirêkên ji ber naverok an jî pêkanîna zagonê hene. Ku-

rul, anî ziman ku di dosyayên ku tedbîrê nayên girtin de carcaran dema berhevkirina delîlan digihîje 10 mehan. Kurul, da zanîn ku piraniya jinên ku serî li dadgehê dane, ji ber dirêjbûna vê demê, dest ji giliyê xwe berdidin. Kurul, wiha got: "Jin fedî dikin ku herin qereqol an jî dadgehê. Ditirsin ku piştî serlêdanê zêdetir tundî li wan bê kirin. Loma ji vê zagonê tam xêr nabînin." Kurul, diyar kir ku biryara ji aliyê dadgehê ve tê dayîn carna ji aliyê qereqola tîkildar ve baş nayê şopandin, loma jinên ku serî lê dane, pirsgirêkê dijîn.

Tedbîrên tîne girtin

Kurul, da zanîn ku dema jinek rastî tundiyê tê, hevserê wê ji malê tê dîrxistin, ger bi telefonê tê acizkirin, telefona wê tê girtin, ger ku çeka kesê tundî lê dike hebe jê tê standin, ger ku araqxur an jî tiryakêş be, ji bo pêşîlêgirtina vê yekê tedbîrê tîne girtin. Kurul, ragihand ku jinên ku ewlehiya wan tunebe jî, dişînin stargeha jinan. Kurul, destnîşan kir ku di gel tedbîrên di hin dosyayan de tîne girtin, aliyên aborî û civakî yê wê kêm in û wiha pê de çû: "Kesên ku rastî hemû cureyên tundiyê tîn, dikarin ji vê zagonê sûd werbigirin. Dibe ku fîzîkî be, dibe ku psikolojîk be, ne hewceyê îlahîn raporek we hebe. Hûn dikarin tundiya ku li we tê kirin an jî hatiye kirin eşkere bikin û serî lê bidin."

Tundî gelek e serlêdan hindik

Kurul, ragihand ku li gorî lêkolînên wan li Amedê rêjeya jinên ku rastî tundiyê tîn, ji sedî 70 ye û wiha dom kir: "Lê mixabin, li gorî vê hawira tundiyê, serlêdan gelek kêm in. Ev jî, encamên tîkildarî pêkneanîna vê zagonê, nezannî û dilnexwestina serlêdana ji bo vê zagonê, derdixe pêşîya me." Kurul, diyar kir ku kesên li gorî biryara dadgehê tevnegerin, heta 6 mehan jî cezayê girtîgehê li wan tê birîn. Kurul, got ku di salên dawî de di zagonê de çend guhertin hatine kirin û ev guhertin ji bo qenciya serlêderan in.

Sererastkirinên nû

Kurul, da zanîn ku li gorî xala nû ya ku li zagonê hatiye zêdekirin, mexdûrên tundiyê ku serî li dadgehê dane, dikarin ji bo dermankirinê serî li navendeke tenduristiyê bidin. Kurul, wiha got: "Kesê ku tundî dike, debara wî nebe jî û mexdûra tundiyê daxwaz neke jî, dadger dikare biryara nefeqeya tedbîrê bide. Dadgerê/a Dadgeha Malbatê, dikare naveroka pirsgirêkê li ber çav bigre û biryara tedbîra resen (xwezayî) bide."

Jin derheqê zagonê de çi difikirin?

Zekiye Çağlar (Hemşîre): Derheqê zagonê de tiştek nizanim, lê dema mirov li naveroka wê dinêre, mîna zagonê neke di cih de xuya dike. Ez bawer nakim ku cezayên tîne dayîn tundiyê bi kesên ku pêk tînin bide terikandin.

Bedîrîye Emral (Bermalî): Zagona Hejmar 4320 ji bo parastina jinê girîng e. Ger rastî tundiyê bêm, ez ê bixwazim ji vê zagonê sûd werbigirim. Ev mafek min e herî xwezayî ye. Ez bawer nakim ku cezayên bi vî rengî tundiyê bi kesên ku pêk tînin bide terikandin.

Nurşen Akbal (Karsaz): Zagona 4320 dizanim. Li Tirkîyeyê her çiqas zagon hebin jî, nayên pêkanîn. Em pankartên tîkildarî jinan daldîqînin. Ez ne bawer im ku jinên rastî tundiyê tîn herin ji vê zagonê sûd werbigirin. Ji ber ku hin jin hene, ji xwe an jî ji malbata xwe fedî dikin. Jin nikare encam bigre, loma serî lê nade.

DİHA

Roj Cûda Hiltê li Kurdistanê

Ber bayê sibê ketim û min des bi rêwitiya xwe ya nîvco mayî kir, an jî min xwe avêt ber bextê hest û ramanên xwe. Lingên min jî, ez ber bi xaka bav û kalan, dayik û dapîran meşandim... Lê min dît ku kesên di şer de lingên xwe winda kirine jî, bi alîkariya protezan û bi dilên mezin dimeşin. Ango bê lingbûn, ji bo meşa demdirêj ne asteng e.

Tenê xwestin, bi daxwazek, bi evînek mezin ve xwestin e. Heta dawiyê diçe rêwîti, lê mixabin carnan temenê mirovan jî têrê nake. Ji temenê mirovan jî dirêjtir e rê û rêwîti. Gotina ku me ciwan dest pê kir, emê ciwan bidomînin heye lê, tiştekî wisa ye ya tê jiyandin. Roj bi roj nû dibe çiya. Li cem me jî, mezin dibe mirov, kal û pîr nabe. Têkoşînê, kesên di hemû temanan de anî ye cem hev. Tecrûbeyên kesên di destpêka damezirandina vî partiyê de cih girtin e, ji ciwanan re jî dibe pêşeroj. Di serî de, Rêberê Ko-

ma Komalên Kurdistanê Ocalan û rêhevalên wî, dîroka ji aliyê desthilatdaran ve tine dihat hesibandin; Kurdên ku ji jenosîdên sor û spî derbas bibûn carrek din zana kirin. Bêguman, bi sebrek mezin ve berxwe dan. Hînbûnê deh hezaran sal ên bi tîrê hatibûn hûnandin êdî tîkê diçûn û diviya tîkê biçûn jî. Jinên Kurd ku hê jî, li ser navê namûsê tîn kuştin, rê û rêwî tenê nehiştin. Ocalan, dema hevaltiya xwe ya bi jinê re dinirxîne, gelek caran, diya xwe, keçên cîranên xwe ku di lîstokên zarokatiya xwe ve hatibûn zewicandin û herî dawî jî, zewaca xwe mînak dide. Ji van mînakên cûda, tecrûbeyên tîkînekê derket holê, berxwedaneke mezin. Hê jî berxwe dide. Ji ber nêrînan xwe yê ji bo aştiyê, tim bi cezayê hucreyê tê cezakerin. Ji bo nêrînan aştiyê çima mirov bi cezayê hucreyê bê cezakerin? Gelo kesên ku vî cezayî didin, aştiyê naxwazin? Bêguman, sedemên gelek

cûda yê dewleta kûr heye. Êdî li ser navê dewleta kûr, jinan derdixin pêş. Berî çend rojan, min di rojnameyekê de xwendibû; polêseke Tirkîyeyê ya jin ku ji ber bîrêtiyan ji wezîfeyê hatiye avêtin û dû re hatiye girtin. Bi rêya parêzerê xwe, ji kargehekê pere wextiyê û gotiyê ku vî pereyê em li ser navê dewleta kûr dixwezîm. Dixwezîm bêjim Tirkîyeyê di vî rewşê de ye. Kesekî weke Mehmet Agar ku destê wî di xwîna gelek Kurdan de heye jî dibêje ku nêrînan Ocalan ên ji bo aştiyê baş in. Hemû kes jî dizanin ku Agar, ji rêberê KKKê hez nake. Mesut Yılmaz, digot "rêya YE ji Amedê derbas dibe", lê dema ji Amedê vegeriya Engereyê û bû desthilatdar, hemû gotinên xwe ji bîr kir. Bi heman rengî Recep Tayip Erdogan jî gotibû, pirsgirêka Kurd pirsgirêka min e. Lê dîsa jî pirsgirêk hatibû jibîrkirin. Dibêjin lê, mirov dema ji ling bişemite xwe digire, lê dema ji dev bi-

şemite nikare xwe bigire. Qet nebe mirov pey gotinên xwe diçe... Dema Erdogan, ew daxwiyani dabû, kesek xwedî derneketibû ango dewleta kûr û dîr...

Lê dema ku Mehmet Agar daxwiyaniyeke bi vî rengî bide, divê mirov bifikir e. Ji ber ku xwe, weke plansazekî, di kuştina Kurdan de cih girtiye... Lê emê gotinê wî yê weke "Eskerekî, di pevçûnê de ji min re telefon vekir û got ezê bimirim. Zarokên vî welatî dimirin..." ji bîr nekin. Lê belê, esker tenê zarokên vî welatî didît û dixwest hemû gerilla tine bike. Lê dît ku tine nabe... Carek din eger em vegerin ser mijarê.

Destê ku ji bo aştiyê hatibû dirêjkirin, li hewa dimîne. Dîsa hesabên neyaran li ser tinekirina Kurdan e. Lê Kurd êdî tine nabin. Ji ber ku tecrûbeyên wan ên deh hezaran sal he ne û herî dawî jî, di encama wan tecrûbeyan de, xwedî derketinek....

Bingeha hemû tiştan jî, herî baş li ser çavkaniya xwe tê afirandin. Ez jî demeke dirêj, li wan çavkaniyan geriyam ku ditirsîyam pêlî gavek axa pîroz bikim. Ev tîrsa rûmetê bû... Li hemberî şehîdan, hemû mafî mirov di xwe de nabîne.

Min jî, li gorî hêza xwe parvekir, hestên rê û rêwitiyê... Niha li ser axa biyaniyan, lê bi hestên sûda xwe ji çavkaniyên digire ve, em rê û rêwitiya xwe didomînin.

Ez bawerim ku di demsala zivistanê de, berfê bi rengê xwe yê spî ve, çiya xemilandîye Kurdistan. Dibe ku berfnekê dîsa serê xwe bilind kiribe... Çûkeke silavên rêhevaltiyê, ji rêyên dîr re biribe...

Jin Bixwe Helbest

Helbest Jî Jin e

Êş û hizrên xwe û ne tenê yên xwe, yên Tîroj na; yên tevahiya jinên Kurd, bi riya helbestê diderbirînim. Ez şiyame heya radeyekê ku dengê vê jina ku nikarê, nizanê, bê derfet e ragihînim.

Calakiyên 4'emîn rojên wêjeyê li Diyarbekirê wêjevananîn ser dikê û dengê dil û giyanên wan. Ser yek kaniya evîne bi hev dan nasîn. Ê ew peyva aşitîyê, ew daxwaza zelal ku bi xwendevan û temaşevanan dilop dilop da vexwarin, bu dirûşmeyek xweşik û cardî bê mirin bû. Bernameya "Zêmar û Helbest ji bo Jinan" dijberiyek herî jinatî bû li hember şer, kuştin girtin û mirinan... Qêrînek jî ya vê bernameyê helbestvana dilnazik ji Kurdistan'a Başûr Tîroj Xanim bû, ku helbestên wê ji girî dilzîtir bûn. Daxwaza wê ya azadî, hevîyên jiyanek paqij ji avê zelal-

tir bûn... Me jî nexwest vî dilê jinanî bi hesanî berdin, me xwest neynika xwe bidin wî dilê helbestî, da ku peyvên wî olan bidin li deştên nava me...

•**Hûn dikarin xwe bidin nasîn?**

Navê min ê rastî Hena ye. Mamosteya seretayî me. Bixwe di sala 1959'an de li bajarê Amediyê ji dayik bûme. Niha li bajarê Duhokê jiyana xwe didomîn im.

•**Tîroj Xan, heya niha kîjan berhemên we çap bûne?**

Berhema min a yekem helbest e. 1992'an de li bajarê Duhokê, bi navê "Paşiyana û Leylan" çap bû. Min pirtûka

xwe bi tîpên latînî çap kir. Piştî 1992 bû; Kurdistan azad bûbû û derfeta min ku bi dilê xwe biweşînim çêbû. Ji bo ku hemû perçeyên din yê Kurdistanê, bi taybet Bakurê Kurdistanê fehm bikî, min diyarî hemû Kurdan kir. Lewra perçeyên din yên Kurd bi giştî latînî dixwîne.

•**We kengî dest bi helbestê kir, zû de ye dinivîsîn?**

Sala 1986'an min dest bi helbestê kir. Bizava min ya yekem 1994 bû. Sala 1996 min dest bi belav kirina helbestên xwe kir. Min wê demê bi zîmanê Erebbî dinivîsî. Lê piraniya dost û hevalên min piştgirvanên min bûn ku bi Kurdî binivîsim. Niha diwanek min a heyî li ser çapê ye û bi Erebbî ye. Wê ew jî bê wergerandin bo zarê Kurmançî.

•**Di helbestkariya te de kes bû asteng ji te re?**
Na, berê ez bizevicim, yek keç bûm, xwişka pênc birayan

bûm. Bav û birayên min piştgirê min bûn. Wan helbestên min dixwendin, hez dikirin.

•**Çima helbest?**

Helbest, derbirînek e. Hizir û birên xwe wek peyamekê digihînim, bi şeweyek hûnerî, birêk û pêk dinêrim civaka xwe.

•**Gelo helbest têra te ya jinatî, têra Kurdîtiya te, êş û janênte dikin, dilê te rehet dikin?**

Belê. Êş û hizrên xwe û ne tenê yên xwe, yên Tîroj na; yên tevahiya jinên Kurd, bi riya helbestê diderbirînim. Ez şiyame heya radeyekê ku dengê vê jina ku nikarê, nizanê, bê derfet e ragihînim. Ji bo vê yekê kêfxweş im bi hebûna helbestê.

•**Têkiliya jin û helbest çi ye, jin çiqas nêzî helbestê ye bi rastî?**

Jin bixwe helbest e û helbest jî jin e. Bi taybet piştî dema bavîksalariyê (desthilatdariya mêr) helbest ji bo jinê bêtir

bi wate bû. Ê jin jî bo helbestê her wisa bi wate bûye. Jin di helbestê de bûye gûl, bûye mirovekî mê. Çewisandina jinê gelek bûye. Ji dervî helbestê tu tiştêk êşa jinê ewqas baş ranegandiye. Ez dibînim helbest hizrekê gelek berfireh e ji bo derbirîna jinê.

•**Tu cara yekem tê Bakurê Kurdistanê. Te te fersend dît ji bo hin çavdêriyan? Hestekî çawa jiyayî?**

Bakurê Kurdistanê gelek hestên xweş bi min dan jiyîn. Xewneka gelek xweş e. Min xwişk û birayên xwe dît. Em hemî xwişk û birayên hev yên li perçeyên Kurdistanê li hev kom bûyîne. Ew zindan, ew şînor û ew rêkên li ber me dabûn girtin me bezandin. Ew dergêhen hatibûn girtin, hizir û birên me ew nasnekirin û her yek in. Min ev yek dît û gelek bextewar bûm. Bîr û kovanê me her yek in.

Fatma Savcı

'Dikarin Bêtir bi Hêvî li Jiyanê Binêrin'

Projeya ku Hûnerên Destê Şaredariya Batmanê û GOC-DER bi hevbeş amade û pêşkêşî Yekîtiya Ewropa kiribûn hate peji-randin û ev nêzî şeş meh e xebatên dezgehê di vir de didome. Jin, di vegira Yekîtiya Ewropa, GAP, Projeya Pêşxistina Mîrasa Çanda Anatolya de xebatên xwe bi rêve dibin.

Me di derbarê armanca projeyê de yek ji endamê vê dezgehê Mukaddes Deger re guftugoyek pêşxist.

Mukaddes Deger da xuyakirin ku armanca vê dezgehê çirina jinê û pêkanîna xebatên jinê yê giştî ye. Her wiha şewaza pêşkêşkirina projeyê, ji bo parastina mîrasa çand e. Bi vê armançê dezgehê şalê hevrişimê, bestira xalçeyê, neqşa fêrfûrê hatiye damezrandin. Li gel vê yekê armanca ev bûye ku ji bo jinên Batmaniyan qadên kar vebikin, wan çî bikin û bêşe bidin bidestxistin.

Di dezgehê de çil jin dixebitin. Bist jin xalçe, deh jin şalê hevrişim dineqşînin. Deh jin jî fêrfûra (seramîk) Kutahya dineqşînin.

Mukaddes Deger da xuyakirin, dema jin hatine hilbijartin rewşên wan yên civakî û aborî pêşçav hatiye kirin. Ku ji malbata wan yek li ser çiya, yan li girtîgehê ango şehîd hebin, ew kes hatine bingehe girtin. Bi taybetî ji malbatên mexdûra şer mane, yên ku ji gundên xwe koçberî bajaran bûne hatine hilbijartin. Her wiha Deger bilêv kir ku, jinên ku berê qet derfeta xebatê nedîtine, niha karbendiyê dikin. Ew hem mûçeyekî diyar distînin, hem jî karbendiyê bidest dixin.

Mukaddes Deger got, Yekîtiya Ewropa wê projeya wan ji bo salekî destek bike, lê armanca ew e ku di nava salekî de bazara xwe ava bikin û bikarin xwe li ser piya bigrin. Şalên hevrişim, xalçe û fêrfûrên nexşandî jî wê di dawiyê salê de bi pêşangehî ve were pêşandan û wê di wir de were firotin. Armanca dezgehê ev e ku hilberînen xwe li Ewropayê jî bifroşin.

Her wiha Deger di aliyê giyanî û hestewarî de qala guhertinê kir û wiha got: "Me berê derfeta hilberandina tiştê

nedidît: Dema em hatin bajarê, me xwe kêrî tiştêkî nedidît. Tu tişt ji destê me nedihat. Lê niha em weke jin, di cihekî hevbeş de tiştên hev-

beş hildiberînin. Jiyanekî parve dikin; êş û şabûnên xwe parve dikin. Di aliyê aborî de jî malbatên xwe re dibin alîkar. Bi kurtî, dikarin bêtir bi

hêvî li jiyanê binêrin. Xwezî derfet pirtir bûba û bêtir jin karîba di dezgehê weke vê de bixebitîba.

Haber Merkezi

Tê xuyakirin ku li bajarê Mêrîwana Kurdistana Rojhilat, yên ku agir berdidin bedena xwe, ji sedî 92 ji jinên zewicî pêk tên. Ji nava 400 kesê ku li herêma Îlamê xwe dikujin, 300 hebê wan jî ji jinan pêk tên.

Li Merîwanê Yên Ku Xwe Dikujin Zêdetir Jin in

gîştîya Îranê de xwe kuştinan herî zêde li Rojhilata Kurdistanê tê dîtin.

Li gorî lêkolîna ji aliyê parêzgerê Mafên Jinê Xatun Mîna û Mitra Xaqanî ve hatiye kirin, li bajarê Merîwanê ji nava jinên ku bi awayê agir berdana laşê xwe dawî li jiyana xwe tînin, ji sedî 92 jinên zewicî pêk tên. Li beramberê vê li bajarê Sîne jî yên ku xwe dikujin zêdetir zilam in. Li Kambaran û Seqizê jî yên

ku zêdetir xwe dikujin jin in. Dema Îran gîştî were berçavkirin, cihê ku xwe kuştin herî zêde tê jiyandin Herêma Îlam e. Li gorî Daryuş Kanberî a ji parlamena Îranê ye, li herêma Îlamê ku gelheya wê 580 hezar e, her sal bûyerên xwekuştinan tu diqewimin, li ser

430 e. Vê salê tenê zêdetirê 400 bûyerên xwekuştin hat pêdandin. Li gorî çapemeniyê, nêzî 300'ê van bûyeran jî jinan pêk tên. Jin herî zêde jî bi riya xwe şewitandinê xwe dikujin.

Daryuş Kanberî got, yê ku herî zêde bûyerên xwe kuştinê pêk tên, di serî de Herêma Îlam e. Di Rojhilata Navîn giştî de jiyana Kurd û rewşên wan ya psîkolojîk ne baş e, yê herî zêde ne baş jî Îlam e. Kanberî parast ku, sedema xwekuştinan di serî de birçîbûn û bêderfetiye aborî ye û Dewleta Îran jî ji bo sererastkirina rewşên aborî heta niha tu gav ne avetiye.

Li Rojhilata Kurdistanê bi taybetî di salên dawî de bûyerên xwe şewitandinê gelek zêdebûnî hat dîtin. Li gel zordestiyên malbatî û civakî, qedexeyên rejîma Îranê li ser jinê sedemên hewldana xwe-

kuştinê bi riya xwe şewitandinê pêk tîne. Ji ber ku heta niha li Îranê li ser xwekuştinê jinê lêkolînekî serbixwe û fermî nehatiye kirin, di der-

barê dîmenên xwekuştinan de agahiyekî vebirî tuneye.

ANF

Li Kurdistana Rojhilat her roja ku diçe hejmara kuştinên toreyî û jinên ku xwe dikujin zêde dibin. Tu hewldana hikûmetê li hember vê pîrsgirêkê nîne. Li aliyê din rêxistinên sîvîl jî jiber rejîma Îranê nikarin dest bavêjin. Di

Tu Nirxa Girêdana Ku Xizmeta Azadiyê Neke Tune

Rizgariya jinê ji rizgariya gelekî mijarekî zehmetir û zîrtir e lê riya çareserîya şoreşgerî jî neqedîye.

Yên ku min di jiyana pratîkî de raçav kirî, mirov dikare di sê xala de puxte bike. Keç û xort hê kesayetên xwe nasnekirine, rewşên xwe yê civakî ber çav nekirine, hê çi qewimiye nizanin, dixwazin vê tîkiliyê li ser rêya kevneşopiyê hal bikin. Ev rewş di me de gelek belavbûyî ye. Hê negihîştîye panzdeh saliya xwe, di bingehê gelek paşketî û koletî de tîkiliyên jin û zilam, hestên destgirtî-zewacê tê pêşxistin. Ev mijarên ku di pîvanên civaka kapîtalîst de ji zû ve hatiye derbas-kirin, li gel me bi awayê xwe yê herî paş tê jiyandin. Helbet di vir de kesayet birîn werdigrin, mirovê ku tê kişandin nava van tîkiliyan, pîr tişt winda dikin.

Yek ji xalên ku ez ji zarokatiya xwe pê zîz bûm, ev tîkiliyê bû. Şewaza zewacan bi min ecêb dihat û bûyerekî bi tendurist nedidît. Hin hevalên min digotin “me keçek

stand, me keç da, me mal avakir” û pê coş dibûn. Lê min vediband, min difikirî hêzên xwe vala dimezîxînin. Êz pê dihesiyam, hê di temenên ciwanî de zoriyê dikişandin. Di bingeh de yê min nêzîkatiyekî rastiyane bû. Hîn xwe nas nekirine, hîn zaroktiyên xwe derbas nekirine, tîkiliyan ji nav van tîkiliyan. Bi rastî di vê mijarê de divê mirov heftê saliyên me jî weke zarok bihesibîne. Eger wêjenasekî baş hebe, ez bawerim dikare ev zarokên heftî salî baş tespît bike. Ji serî ve xwe wisa bi tîkiliyên civakî a paşverû girêdaye ku, piştî temenê xwe yê heftê salî radibe, dixwaze bi keçekî panzdeh salî ve bizewice. Ew bûyeran dide xuyakirin ku hemû zarok mane, heta dawiyê temenên xwe jî kesayetên gelek kelkoti di wan de berdewam dike. Di bingeh de ev yek pîrsgirêkekî mezin e. Jixwe di vê mijarê de sînorakî bûnê nîne.

Em herêma Merdînê tim û tim rexne dikin. Ev de jiber xurtbûna bandorên feodal girîng e. Lê di deverên

zîhniyet û fêrbûnên jiyana kapîtalîst de jî rewş ji wê ne cewaztir e. Ew der qadên tîkiliyên herî bê tendurist mezin dibe ye. Ji aliyê kişandina kesên ji xebatên civakî û siyasî jî ev rewş mercekî gelek astengker e. Paşverûti di vir de, yanî li dora tîkiliyên jin û zilam û saziya malbatê de nîşan dide.

Gelo hûn girêdanekî nû pêş dixin, bi yekî re tîkiliyekî we heye; lê binêrin û berçav derbas bikin. Ev xwezî serokê dewletekî be, xwezî kole, xwezî jî jinek be, tiştê ku em di tîkiliyan de bingeh bigrin ev e ku bila bi armanca me ve girêdayî pêş bikeve. Ev yek ji bo îro welatparêzî ye. Nirx dîtina girêdanên din ku em pîroz dibînin, bi vê nirxa bingeh ve girêdayî ye. Tu nirxa ku ne girêdayê welat be, nîne. Tu nirxa girêdanê ku xizmeta azadiyê neke, tune. Ez vê yekê bi girîngî diyar dikim. Jiber ku pêşketina nîşkekî nû û welatparêzî bi vê ve girêdayî ye. Tevayî malbatên me ne-

çar in, di bingeha girêdana welat de çareser bikin. Ev yek, nêzîkatiyê ji rêzê ye ku netewên cîhanê ji zû ve çareser kiriye, lê me nû nû dest bi nasîne kiriye.

Di demên dawiyê de tevayî welat tê valakirin. Li binê jî malbatparêzî û qaşo sewdaya rizgarkirina malbatê radize. Lê, gelo bi qutbûna welat, malbat rizgar dibe? Berovajî ev yek, ketiye pêvajoya qedîne. Li gel me tîgihîna malbatê xwe dispêre rizgarkirina roj e. Lê, di vir de çi ye rizgarkirina ku ev qala vê dike? Sazûman wê avêtiye metropolan, ketiye rezîliya bi her awayî, lê li gorî wê ev yek bes e. Ev yek ne berpirsariya herî mezin yê sermiyantiyaya malbatê ye. Deh zarok avêtiye herî quncika dûr yê cîhanê, piştî jî dibêje “min erkê xwe yê sermiyantiyê kir, malbatê xwe rizgar kir”. Ev yek sîc e. Çima sîc? Jiber ku ji welat qut bûye, ji riya tîkiliyên rast qut bûye. Ev zilam îflah nabe. Zarokê ku ew mezin bike jî xêr jê nayê; zarokên wî wê bibin lûmpen û sersefî. Her wiha yê li Ew-

rûpa dijîn, wê yekê pir baş dibînin. Di metropolên Tirkiyê de karê ku herî baş dikin dergevanî ye, di karên herî pegir de xebitîn e û herhal ev jî ji bo zarokan ne pêşerojekî baş e. Di vir de hîn di serî de hatiye windakirin.

Helbet emê li dijî wê yekê derbikevin, emê bêjin ku ev yek ne çûyinekî rast e. Helbet, rast li xwedî derketina me ya malbatê û amadekirina pêşerojekî baş ji bo zarokan wê wiha be. Ev yek encamêkî xwezayî ya xeta me ya partiyê ye. Ne pêwîst e em guftugo jî bikin. Sedema dubare diyarkirina ve mijarê ev e ku, hûn hin tîkiliyên paşverû bi heter dijîn, dimînin bin bandora kevneşopiyên de. Ez ecêb nabînim, ev bandor li ser we hemûyan heye, lê pêwîst e li dijî wê yekê tîbikoşin. Pîrsgirêk pîrbûn ango ciwanbûn jî nîne, pîrsgirêk gihîştina nêrînekî rast e. Di bingeha nêrînekî rast de sererastkirina rewşa xwe ye.

Rêberê Koma Komalên Kurdistanê Abdullah Öcalan

Slachtoffers Peruaanse burgeroorlog vragen erkenning van hun verlies

Isabel Limancca (44) kan zich het best uitdrukken in Quechua. Maar ze spreekt goed genoeg Spaans om de confrontatie aan te gaan met de Peruaanse staat vanuit dit afgelegen dorp. Ze wil de dood van familieleden door politiek geweld onder de aandacht van de nationale Waarheids- en Verzoeningscommissie brengen.

Limancca sloeg de handen in elkaar met anderen die familieleden verloren tijdens de gewapende strijd van de linkse guerrilla van het Lichtend Pad en de Revolutionaire Beweging van Túpac Amaru tegen het leger en paramilitaire milities. De burgeroorlog begon in 1980 en sleepte twintig jaar aan. Samen stichtten ze de Vereniging van Mensen Getroffen door het Politieke Geweld (ASAVIP).

De Peruaanse staat richtte in 2004 in de hoofdstad Lima een commissie op die moet toezien op "vrede, herstelbetalingen en nationale verzoening". Tot dusver heeft de commissie zich niet nog vertoond in de afgelegen gemeente San José de Secce, in de streek van Ayacucho, om de nabestaanden bij te staan. Dus hebben Limancca en haar medestanders de commissie zelf een lijst gestuurd met 303 namen van slachtoffers van de burgeroorlog. "En we zullen meer namen blijven zenden, tot ze aandacht aan ons schenken", zegt ze.

De voorzitter van de nationale commissie, Julio Aliaga, gaf aan IPS toe dat ze de afgelegen streek nooit bezocht hebben. "We houden workshops met de regionale overheden om de prioriteiten te bepalen, vooral in de streken waar veel slachtoffers vielen", zegt hij.

Santillana is zo'n streek. Volgens de Peruaanse Waarheids- en Verzoeningscommissie werden hier 1.000 mensen vermoord. Aliaga zegt dat 15 miljoen sol (3,5 miljoen euro) zijn voorzien voor herstelbetalingen. Maar hij zegt dat hij niet weet wanneer dat geld verdeeld zal worden, en ook niet aan welke dorpen.

Limancca gaat ook van deur tot deur in de afgelegen bergdorpen, op zoek naar nieuwe gevallen, en verzet zich de onverschilligheid van veel mensen uit de streek. "Onze kinderen hebben het recht te weten wat er is gebeurd. Ik heb mijn zoon al alles verteld. Nu moet ik het lichaam van mijn man vinden", zegt ze.

Op 17 februari 1985 omsingelde het Lichtend Pad het dorp Marccaraccay, dat deel uitmaakt van de gemeente Santillana. Burgemeester Emiliano Cavalcanti zei zijn zwangere vrouw Isabel Limancca dat hij een weg uit het dorp ging zoeken. Maar de guerrilla onders-

chepte hem. "Zijn lichaam werd nooit gevonden", zegt Limancca. "Ze hebben me verteld dat hij werd meegenomen hoger in de bergen, vastgebonden aan boom, gemarteld met een mes en dan vermoord. Niemand weet waar zijn lichaam is."

Magdalena Figueroa, 66, vertelt over de ontvoering van haar echtgenoot Alcides Bermudo, haar zoon Feliciano Guerra en hun drie kinderen van vier jaar, drie jaar en drie maanden oud. "Ze werden samen met 3 anderen ontvoerd door het Lichtend Pad. Het leger onderschepte hen, maar dacht dat het allemaal guerrillero's waren en doodde hen allemaal. We hebben hun lichamen nooit gevonden", zegt Figueroa, in tranen.

Feliciana Quispe, 52, vertelt hoe meer dan 100 guerrillero's vijf leden van haar familie vermoordden op 6 september 1987. "Compensatie is weinig waard als de staat ons blijft negeren", zegt de

huidige burgermeester van Santillana, Luciano Velasque, van wie drie ooms werden gedood door de politie.

De Peruaanse staat voorziet een reeks voordelen voor de familieleden van slachtoffers: studiebeurzen, tijdelijke banen en medische en psychologische bijstand. Maar om er beroep op te kunnen doen, moeten de overlevenden de ontvoering of moord op hun familielid bewijzen. Limancca en duizenden andere Peruanen kunnen dat niet, omdat ze geen overlijdenscertificaten hebben, en de guerrilla verbrandde ook vele geboortecertificaten, zodat foto's soms het enige bewijs vormen dat iemand zelfs maar bestaan heeft.

In slechts 217 van de meer dan 8.000 geregistreerde gevallen van verdwijning werden vervangende certificaten uitgereikt. De procedure is lang en duur, en de familie moet ervoor naar Lima. Bovendien zijn de formulieren in het Spaans, terwijl vele overlevenden alleen Quechua spreken.

Limancca loopt met me mee naar de weg die me naar San José de Secce bracht. Ze zegt: "Er komt niet elke dag iemand naar ons vermoorde en verdwenen familie vragen. Neem de namen mee zodat ze niet vergeten worden."

Ángel Páez/ IPS

IRAK: Milities en Bendes Ontvoeren Steeds Meer Vrouwen in Irak Dahr Jamail en Ali al-Fadhily

Milities en bendes ontvoeren steeds meer vrouwen in Irak. Ook de ordediensten laten zich niet onbetuigd. Het aantal slachtoffers loopt in de duizenden. Niemand kent het precieze aantal, want veel vrouwen schamen zich of hebben angst met de vinger te worden gewezen.

Weinig vrouwen praten over wat ze hebben meegemaakt. Um Ahmed uit Bagdad wil wel met IPS praten. "De Amerikanen pakten me voor drie dagen op", vertelt "Ze dreigden dat ze me zouden verkrachten als ik hen niet vertelde waar mijn man was. Maar ik wist het echt niet."

Daarna droegen de Amerikaanse soldaten Um Ahmed over aan de Iraakse Nationale Wacht. "Die waren nog erger." Uiteindelijk gaf haar man zich over, maar Um Ahmed kon niet gaan. "Ik werd gebruikt om hem onder druk te zetten om dingen te bekennen die hij nooit had gedaan. Ze zeiden hem dat ze mij

voor zijn ogen zouden verkrachten. Ze dwongen mij toe te kijken hoe hij geslagen werd."

"We blijven meestal thuis, tenzij we echt eten moeten gaan halen. Er zijn al zoveel vrouwen ontvoerd dat het alleen een kwestie van tijd is vooral we ook opgepakt worden als we gewoon blijven rondwandelen", zegt de 38-jarige lerares Assmaa Fadhil. Volgens haar is het allemaal een gevolg van het steeds verder afnemende gebrek aan respect voor vrouwen.

Niemand is nog veilig. Minister Taysseer Al-Mashadani, een soennitische vrouw, werd deze zomer ontvoerd door de sjiiitische milizie van Moqtada al-Sadr. Ze werd bijna drie maanden vastgehouden en kwam pas vrij na massieve druk van de Amerikaanse en de Iraakse regering.

De Organisatie voor de Vrouwenvrijheid in Irak schat dat er tussen maart 2003 en de lente van 2006 meer dan 2.000 vrouwen verdwenen zijn in Irak.

Het aantal ontvoeringslachtoffers bedraagt een veelvoud daarvan. Veel gekidnapte vrouwen worden vermoord, misbruikt of pas vrijgelaten nadat hun verwanten pakken losgeld hebben betaald.

Ontvoeringen zijn sowieso schering en inslag in Irak. Volgens een studie van het Brookings Institute, een centrum-linkse denktank in Washington, werden er in maart dit jaar elke dag dertig tot veertig Irakezen gekidnapte. Misschien zijn het er meer, want de Iraakse politie gaat ervan uit dat verwanten lang niet alle gevallen aangegeven. Volgens hulpverleners zijn vrouwelijke slachtoffers intussen in de meerderheid.

Soennitische vrouwen worden ontvoerd door sjiiitische milities, en omgekeerd. Andere ontvoerders willen alleen geld. "Mijn familie moest ruim 20.000 euro betalen om mijn vrij te krijgen", vertelt een 25-jarige vrouw die niet wil dat haar naam verschijnt.

Veel Iraakse vrouwen hebben de in-

druk dat de klok wordt teruggedraaid. "De vrouwen hier gingen uit wer-

ken, namen deel aan sociale activiteiten en gingen zelfs in de politiek", zegt de socioloog Shatha al-Dulaimy in Bagdad. De verkiezingen van december 2005 brachten 85 vrouwen in het 275-koppige parlement, maar veel vrouwen doen daar schamper over. "We maken gewoon deel uit van het decor", zegt een volksvertegenwoordigster die anoniem wil blijven. "De Amerikanen wilden de wereld overtuigen van de geweldige veranderingen in Irak. Maar onze stem wordt niet gehoord, niet binnen het parlement en niet erbuiten." Het parlementslid denkt dat het groeiende religieuze extremisme er mee schuld aan is dat er steeds meer vrouwen worden ontvoerd in Irak.

IPS

Frances Elena Farmer

Göz kamaştırıcı ışıkların köreltici olduklarının bilincindedir. Lüksten kaçınır ve feminist bir tutum içinde olur. Film şirketlerinden kazandığı paraları mağdur kadınlarla, sosyal ve toplumsal alanda paylaşmayı yeğler.

tercih eder. Oldukça gözlerden uzak bir çiftlikte, kendisi gibi sanatçı olan eşiyile birlikte, hayvanlarıyla ilgilenmeyi, müzik dinlemeyi, kitap okumayı, Hollywood'un göz kamaştırıcı dünyasına tercih eder. Göz kamaştırıcı

tedavisine maruz kalır. Fakat bu da olayın örtbas edilmesi niyetiyle hastane yetkilileri tarafından yalanlanır. Frances de tarihteki bir çok hemcinsi gibi farklı bir kadın olmasının bedelini çok ağır öder. Psikiyatri alanındaki en ağır tedavilere maruz kalır. Bu da yetmezmiş gibi, yatırıldığı hastanenin hemen yakınındaki orduveinden geceleri hastaneye sızan sular, Frances'in güzel bedeninden faydalanmak için adeta sıraya girerler. Defalarca tecavüze uğrayan Frances yıllar sonra hastaneden çıktığında, kolu kanadı kırılmış, çok yorgun ve yaşam emaresi taşımayan bir ölüden farksızdır.

Bazı arkadaşlarının desteğiyle ayakta kalmaya çalışır. Bir yönetmen tarafından yeniden keşfedilir. Ancak artık replikleri aklında tutamaz duruma gelir. Hafızasında yaşadıklarından kaynaklı olarak ciddi bir zayıflama vardır. Ömrünün son yıllarını büyük bir sefalet içinde geçirir ve 1 Ağustos 1970'de gırtlak kanserinden ölür. Geleceğin Greta Garbo'su olarak görülen Frances'i ne sanat tarihçileri, ne sanat alanında yayın yapan gazete ve dergiler layıkıyla işlemezler. Frances gibi Seattle'de doğan, çocukluğunda "hiperaktivite" nedeniyle sürekli "Ritalin" verilmiş, yetişkin hayatı uyuşturucu bağımlılığıyla geçmiş ve nihayet intiharla yaşamı son bulmuş Nirvana grubunun lideri Kurt Cobain, Frances Farmer için bir şarkı yazar ve onu anar. "Frances Farmer Will Have Her Revenge On Seattle (Frances Farmer Seattle'dan Öcünü Alacak)" başlıklı şarkı 1993 tarihli In Utero albümünde yer alır.

Frances Farmer tutuklandığında onu izleyen kalabalığa şöyle bağıyordu: "Sizin hiç kalbiniz kırılmadı mı?" Ayşe Şan, Meryem Xan, Leyla Bedirxan gibi sanatlarını ağır koşullarda icra

eden Kürt kadınları, Camille Claudel, Bettina von Arnim, Dusty Springfield, Marlene Dietrich, Marry Wollstonecraft, Peggy Lee, Isadora Duncan, Ümmü Gülsüm, Romy Schneider, Zelda Sayre... Bu kadınların hepsi aynı soruya eminim "evet" yanıtını verirlerdi. Kalbinizi değil, düşlerinizi, gururunuzu kollayarak yaşamak sizi ayrılığa götürür. Hep bir şeylerden ayrılmak, bir şeyleri geride bırakmak zorunda kalırsınız. Bu nedenle ayrılık anlamlıdır; sizi kendinize, düşlerinize götürür. Acıtsa da, yaksa da, bedeli çürümeye terkedilmek olsa da...

Evet, bu dünyada kalbi kırılmamış kadın yoktur. Frances tüm kadınların kırık kalbidir. Ne kadar da acıdır bu kalp kırıklığı. Ama tesellisi de vardır kadınların. Cobain'in dediği gibi kalbi kırılan kadınların ardılları olarak bir şeylerin hesabını sormak adına hala yollarda oluşumuzdur tesellimiz. Evet, kalpleri kırılmış kadınlar aşkına yollardayız.

Songül Beyazgül

Yıllar önce bir arkadaşım internet sitelerinden birinde bir yazı görmüş ve ilgimi çekeceğini düşünerek, bana vermişti. Okuduğumda çok etkilendiğim bu yazı, bir Hollywood sinema sanatçısının trajik hayat hikayesinden kesitler içeriyordu. Bu yıldızın adı, Frances Farmer. Frances, aykırı çıkışlarıyla bilinen bir çok kişinin doğduğu kent olarak bilinen Seattle'de 19 Eylül 1913'de doğar. Frances Farmer'ın çarpıcı ve etkileyici hayat hikayesinde en önemli noktalardan biri, 17 yaşında yazdığı "God Dies" adlı yazı ve bu yazıdan kazandığı ödüldür. Halk bu andan itibaren Frances'e hep soğuk bakar ve dışlar. Bir din ve kilise düşmanı olarak görülmeyle başlanır. Henüz bir lise öğrencisiyken sosyalist kimliğiyle bilinen bir dergiye fazla sayıda insan abone ettiği için, Sovyetler Birliği'ne bir geziye çıkma ile ödüllendirilir. Ama bu duruma başta ailesi olmak üzere, neredeyse tüm Amerika karşı çıkar. Amerikalılar'da Sovyet komünistlerine kız gönderecek göz yoktur. Tüm bu tepkilere rağmen, Francis hiç kimseyi takmaz ve geziye gider.

Mesleki kariyeri oyunculuk olan Frances, ünlü bir Hollywood starıdır. Yeteneğiyle kısa sürede birçok yapımcının dikkatini çeker. Birçok film ve tiyatro oyununda oynar.

Meslektaşlarının aksine halkla beraber kalmayı ve sade bir hayat yaşamayı

tercih eder. Oldukça gözlerden uzak bir çiftlikte, kendisi gibi sanatçı olan eşiyile birlikte, hayvanlarıyla ilgilenmeyi, müzik dinlemeyi, kitap okumayı, Hollywood'un göz kamaştırıcı dünyasına tercih eder. Göz kamaştırıcı ışıkların köreltici olduklarının bilincindedir. Lüksten kaçınır ve feminist bir tutum içinde olur. Film şirketlerinden kazandığı paraları mağdur kadınlarla, sosyal ve toplumsal alanda paylaşmayı yeğler. Güzelliğiyle çok dikkat çeken bir kadın olmasına rağmen, starlığa aykırı yaşam biçimi, tavırları ve giyim tarzıyla Hollywood'un da tepkisini kazanır. Frances, bu özelliklerinin yanı sıra Marxist görüşü savunan bir insan olması nedeniyle, haliyle Amerikan yargısından ve gizli servisinin takibinden de nasibini alır.

Alkollü araç kullanıp 18 ay ceza alması, savunduğu yaşam tarzının ve görüşlerinin ilk ağır bedeli olur. Kefaletle salıverilen Frances, daha sonra agresif tutumları bahane edilerek yeniden cezaevine gönderilir. Frances'in hapse gönderilmesi medyanın ve yakın çevresinin tepkisini toplar. Bütün çabalara rağmen bu durumdan çıkarılamaz ve bir süre sonra da Los Angeles General Hospital'a sevk edilir. Burada genç yıldıza manik depresif psikoz tanısı konur. Ardından La Crascenta'da bulunan bir sanatoryumda kendisine paranoid şizofreni tanısı konur ve tehlikeli bir hasta olduğu gerekçesiyle uygulamadan kalkan insülin şok terapisi uygulanır. Daha sonraları bu tedavinin Frances'e uygulanması olmasından ailesinin haberdar olmadığı ortaya çıkar. Bunun ardından yatırıldığı Western State Hastanesi'nde Elektro Şok Tedavisi yapılır. Son olarak da Lobotomy

iki kez intihara teşebbüs eden ve okuma yazması olmayan 6 çocuk annesi, Pembiye Beger, Batman'ın Beşiri İlçesi'nde resim sergisi açtı. Batman'ın Beşiri İlçesi'nde yaşayan 6 çocuk annesi Pembiye Beger (30),

Resimle Yaşama Bağlanan Kadın

yaptığı resimleri Halk Eğitim Merkezi'nde sergiledi.

Geçirdiği bunalım sonucu psikolojik sorunlar yaşadığını ve daha önce iki kez intihara teşebbüs ettiğini belirten Pembiye Beger, resim sayesinde yaşama bağlandığını söyledi. Bir süre psikolojik tedavi gördüğünü belirten Beger, "Bir ara kardan adam yaptım. Bu bana resim yapabileceğim fikrini verdi. Hiç bir eğitimim yok. Kursu falan da gitmedim. Tamamen kendi gayretimle resim yapmaya başladım. Resim yaparak rahatlıyorum" dedi. Eşinden ayrı yaşayan Beger, boş zamanlarında resim yaptığını söyledi. Bazen 20 dakikada bazen de 2 buçuk saatte bir resmi bitirdiğini söyleyen Beger, "Resimlerimdeki ko-

nuları önce kafamda tasarlıyorum. Daha sonra ise çiziyorum" diye konuştu.

Resimler hakkında Beger'den bilgi alan Beşiri halkı resimleri çok beğendiğini söyledi. Beger sergiyi açmak için kaymakamlıktan da destek gördüğünü söyledi. Kaymakam Arif Yalçın da ilçede bir ilki gerçekleştirerek resim sergisi açan Beger'e destek olmaya devam edeceklerini kaydetti.

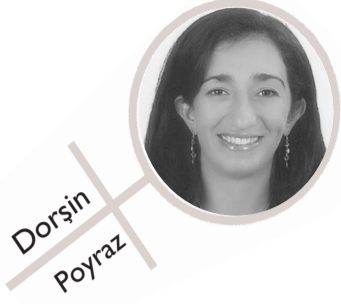
Beger, resimlerinde okuma arzusu,

kadın hakları, kader gibi konuları işlediğini belirtti.

DIHA

Kadına dair

Dorşin
Poyraz

Yeni yıl ve ertelenmiş umutlar

Yeni yılın ışıkları ile parlıyor Londra. Sokaklardaki ağaçlar, tüm mağazaların cema-kanları ve bir çok evin penceresi rengarenk ışıklarla süslenmiş. Gece bambaşka bir dünyaya gidiyor gibi ve o büyük ışıklarda kendini kaybetmek ister gibi geziniyor insanlar.

Yılın bu günlerinde sokakların o büyük ışıkları arasında eğlenmek, bir geleneğin devamı olduğu kadar mutlu olmanın bir biçimidir de. Hiçbir şeyin tasasını gütmeyen, hayata dair hiçbir sıkıntıyı yaşamamış ve bir daha yaşamayacakmış gibi bakıyorlar o rengarenk ışıklara. Dondurucu soğuğa aldırmadan geç saatlere kadar sevdiklerinin elini tutarak ve hep güzele dair olanı düşünerek geçiriyorlar günlerini. En güzel hediyeleri alıyor, en güzel elbiselerini giyiyor ve herkese en güzel dileklerini söylüyorlar. Mutlu sonla biten bir çocuk filminin karelerini hatırlamamak mümkün değil. Bir kaç haftalık da olsa insanların bu kadar içten ve mutlu oldukları bir dönemi yaşamaları çok güzel bir olay diye düşünüyorum.

Uzun yıllardan beri savaş yaşamamış, refah düzeyi yüksek bir ülkenin insanların nasıl eğlendiklerini izliyorum. Çocukken bayramlarda hissettiğimiz o heyecanı burada çocuğundan yaşlısına herkes yeni yıla girerken yaşıyor. Bizim topraklarımızda sadece çocukken tasasız eğlenebiliyor insan. Yeni elbiseler, bol şekerler ve oyun için sınırsız hoşgörü yalnızca bayramlarda tanınan bir şanstı. Büyüdükten sonra ne bu hoşgörüyü bir daha görebiliyor insan ne de yüreğinde bu kadar kayıtsız eğlenebilme isteği.

Yeni bir yıl geliyor; büyük umutlar ve büyük hayalleri de beraberinde getirerek. Geçen yıllarda çektiğimiz acıların yönü bu yıl değişsin istiyoruz. Yaptığımız hatalardan arınmak, çirkin ve haksız olan hiçbir şeye muhatap olmadan yaşayacağımız bir yıl olmasını diliyoruz.

Yeni bir takvimin sayfalarını açıyoruz hayatımızda. Yeni planlar, programlar ve önemli günlerden oluşan koskoca bir yıl duruyor önümüzde. Hayatımız bulunduğu toprakların alışkanlıklarında sürerken, yayvan zamanlar yaşamadan, kendine özel zamanlar yaratmak ve yeni bir yıla küçük de olsa başarılar sığdırıp, kendi mutluluğunu yaratmak önemli diye düşünüyorum.

Batı toplumları ile aramızdaki en büyük fark bu; bizler sadece diliyoruz, ama onlar dilemekle birlikte dileklerini gerçekleştirme planları da yapıyorlar. Takvimlerine işaret koyuyorlar; bize ise su misali akıp giden zamanın arkasından bakıp dileklerimizde yine gerçekleşmediğini düşünmek kalıyor. Oysa mutluluk dilediğini yapmaya çalışmakta yatıyor; mutluluk, dileğini gerçekleştirmeye çalışırken verdiği emeğin yarattığı huzurda bekliyor.

Umutlarımız var, dilek ağaçlarımız olmasa da her dilek ağacı için bir bez parçamız, kayan yıldızlar için düşünmeden söyleyeceğimiz küçük istemlerimiz, boylu boyunca uzanınca, bir kaç saniyelik de olsa kurduğumuz hayallerimiz vardır hepimizin. Bunları yıl başlarken diliyoruz ve yıl biterken gerçekleşmediği için üzülüyor, aynı hayali bir sonraki yıl için diliyoruz. Hayallerimizi bir sonraki yıla erteliyoruz.

Yeni bir yıla giriyoruz. Bu yılın diğer yıllardan daha farklı olmasını dilerken, diğer yıllardan farklı olarak bu yılın takvim sayfalarına küçük hedeflerinizi de ekleyin. Bu hedefleriniz için göstereceğiniz çaba için kendinize sözler verin. Zamanın arkasından bakarak değil zamanla yarışmak için kendinizi programlayın. Mutluluğu ertelenmiş hayallere bırakmayın.

Ertelenmiş hayallerle mutluluğun gelemeyeceğini tarih bize ve atalarımıza çoktan ispatladı. Bunun küçük tekrürlerini yaşamak, kendimizi ortak acının bir parçası kılmaktan başka neye yarar ki!..

Sürgünde Yaşayan Militan

Bir Diva!

'Toprağımdan koparılan bir bitki gibiyim. Soluyorum. Ben Kabil'im olmadan kendimi iyi hissetmiyorum'.

Berberi müziğinin divası Malika Domrane kendi dilinde şarkı söylediği için uzun yıllardır Paris'te sürgün hayatı yaşıyor. Berberi kimliği ve kadın haklarının önde isimlerinden biri olan Domrane'nin tek suçu tıpkı Kürt sanatçılar gibi yasaklanan bir dille şarkı söylemesi.

Militan bir sanatçı, şarkılarını kendi dilinde söylediği için sürgün hayatı yaşamak zorunda kaldı. 1970-80'li karanlık yıllarda Berberi dilinde şarkı söylemek devlet tarafından suç sayılıyordu. 5 milyon kişinin Berberi'nin yaşadığı Cezayir'de hala Berberice dili üzerinde kısıtlamalar sürüyor.

Kadınların acısını birebir yaşadı

Malika Domrane, 12 Mart 1956'da çok yüksek bir yerde kurulu olan Tizi Hibet köyünde doğar. Gençlik yıllarından itibaren şarkı söylemeye başlar. Curcra adlı koro müzikteki ilk başarısından sonra 1970'li yıllarda Paris'li bir prodüktör tarafından keşfedilir. Domrane, o dönemin özellikle Berberi müziği açısından yenilikçi bir dönem olduğunu söyleyerek bu hareketliliğin Syphax, Abranis, Idir, Djamel Allam gibi şarkıcı ve grupları tarafından popülerize edildiğini anlatıyor.

Domrane ilk ikili albümünü 1979 yılında çıkarır ve hızlı bir başarı gösterir. Domrane tarafından yazılan ve yorumlanan Tsuha adlı albümünün üzerinde sadece "Sofia-

ne" ismi yer alır. Dormane, aslında Tizi-Uzu'daki Psikiyatri Hastanesi'nde hemşire olarak geçirdiği 8 yıl içerisinde kendi kimliğine ve diline bağlılığı geliştirir. Aynı zamanda bu yıllarda baskı altındaki kadın gerçeğini yakından görür: Ensest, bekaret ve erkek egemenlikli toplumsal baskı gibi...

Bu yıllar için Dormane, "Bana çok şey öğrettiler. Her şeyi anlatıyorlardı. Saklanan her şeyi onlar bana sıklıkla söylüyorlardı. Şarkılarının konu seçimlerinde bana büyük ilham verdiler" diyor.

O molotof yapıyordu erkekler atıyordu.

Domrane 1980'de "Berberi baharı" olarak adlandırılan Tafsut İzzighen'deki çatışmalara aktif katılır. Güvenlik güçleri tarafından çembere alındıktan Ued Aysi Kampüsü'nde öğrenci ayaklanmalarında yer alır. Berberi sanatçı o günleri şöyle anlatıyor: "Biz kızlar, molotof kokteyl yapıyorduk, erkekler ise onları atıyordu" diyor. Bu dönemde Domrane, ağır baskı ve işkence olaylarına da yakından tanık olur.

1980'li polis saldırıları ve gözaltılarla geçer. Domrane, bu arada Berberilerin efsanevi şarkıcısı Madtub Lunes ile tanışır ve arkadaş olurlar. Birlikte 'Azru Laghriv' (Yokluğun

Kayası) adlı parçayı birlikte seslendirirler. Yönetimin Berberi kültürü üzerindeki baskısına karşı çıkan Matub (48), 1998'de öldürülür.

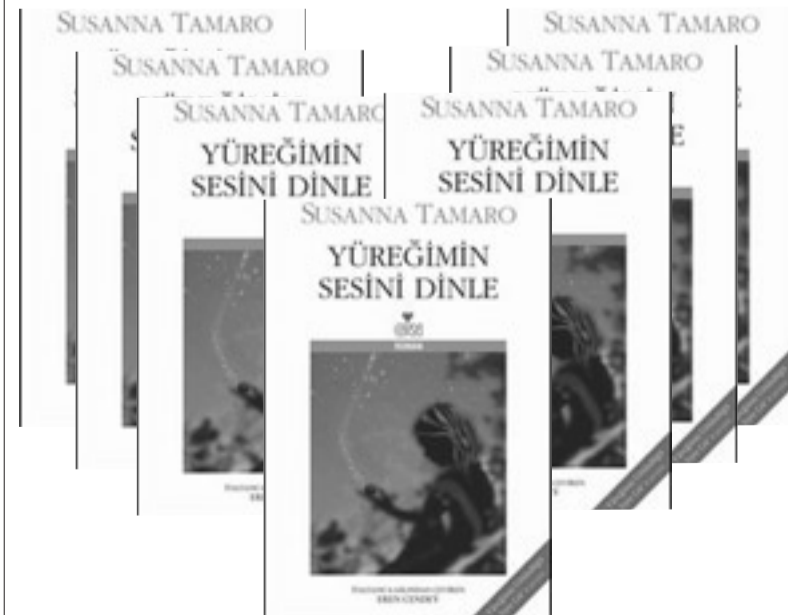
Toprağımdan koparılan bir bitki

1994 yılında silahlı İslami bir grup tarafından Matub'un kaçırılmasından birkaç gün önce Domrane, aldığı tehditlerden sonra Berberilerin ülkesi Kabil'den kaçar. Domrane, Fransa'da geçirdiği 12 yıllık sürgün hayatını, "Toprağımdan koparılan bir bitki gibi gibiyim. Soluyorum. Ben Kabil'im olmadan kendimi iyi hissetmiyorum" sözleriyle anlatıyor.

ANF

Kadının Kaleminden

Yüreğimin Sesini Dinle

On iki yıl önce Türkiye de dahil olmak üzere tüm dünyada fırtınalar estiren ve yazarı Susanna Tamaro'yu büyük bir

üne kavuşturan 'Yüreğimin Götürdüğü Yere Git' adlı romanın devamı 'Yüreğimin Sesini Dinle', Can Yayınları tarafından yayımlandı.

İlk kitap, 80 yaşındaki bir kadının uzaklara giden torununa yazdığı mektuplardan oluşuyordu. 'Yüreğimin Sesini Dinle' ise, artık genç bir kadın olan torunun, annesinin dramatik ölümüyle başlayan kimlik arayışının, kendi gerçekliğinin peşindeki yolculuğunun, başkalarının hikâyelerinde yaşamı sorgulayışının dokunaklı ve sarsıcı öyküsü.

Kimlik arayışını güçlü bir sorgulamayla yapan yazar, sade üslubuyla okuyucuyu hem düşündürdüren hem de dinlendiren bir okuma zevki tattırıyor. Yaşamını sorgulayan her insan için okunması ideal bir kitap. Okurken kişiye başkalarının da yürek sesini hissetmesinin yolunu öğreten kitabı sizlerde büyük bir zevkle okuyacağınızı inanıyoruz. unutmayalım ki yürekleri anlamak yürekli olmaktan geçer.

Korkak Tavşan

Orman kenarında bir Korkak Tavşan yaşarmış. Geceleri gizlendiği ağaç kovuğundan hiç çıkmazmış. Uyurken korkulu rüya gördüğü zamanlar kan ter içinde uyanır, rüyasında gördükleri sanki gerçekten oluyormuş gibi titrer dururmuş.

Günlerden bir gün yuvasından fazla uzaklaşmadan yiyecek aramaya çıkmış. Dört beş adım atıp çevresine bakınır, tehlike olmadığına kanaat getirir, öyle ilerlermiş. Ceviz ağacının dalından bir ceviz Korkak Tavşan'ın yanına düşmesin mi? Korkak, neye uğradığını şaşırır. Akli başından gitmiş. Gerisin geriye dönüp arkasına bile bakmadan can derdiyle koşarak yuvasına gelmiş. Kapının sürgülerini takıp, yatağın altına saklanmış.

Korkak Tavşan'ın daldan düşen bir cevizden kaçtığını Bilge Tavşan görmüş. Yerden cevizi alıp cebine koymuş. Korkak Tavşan'ın yuvasına gelmiş ve kapıyı çalmış.

"Tavşan kardeş, kapıyı açar mısın? Ben geldim. Ben Bilge Tavşan'ım. Seninle konuşmak istiyorum" demiş.

Korkak Tavşan, Bilge Tavşan'ın sesini duyunca rahatlamış. Gizlendiği yatağın altından çıkmış. Kapının sürgülerini çekip kapıyı açmış:

"Hoş geldin Bilge Tavşan..Buyrun, gelin içeriye, size havuç ikram edeyim", demiş.

Ev sahibinin bir tabak içinde getirdiği havuçlar yenilmiş. Oradan buradan konuşulmuş. Derken Bilge Tavşan asıl konuya geçme zamanının geldiğine karar verip karşısındakini incitmemeye, gururunu kırmamaya, üzmemeye dikkat ederek şöyle demiş:

"Sevgili tavşan kardeş, bundan bir saat kadar önce orman kenarında gezintiye çıkmıştım. Biraz ilerde sizi

gördüm, geliyordunuz. Birdenbire geriye dönüp koşmaya başladınız. Niçin? Acaba ne oldu? diye merak ettim. Geçerken uğrayıp sorayım dedim".

Korkak Tavşan ezile büzüle:

"Şeyy... Bilge Tavşan" demiş. "Ağaçtan üstüme bir aslan atladı. Yan tarafıma düştü. İkinci hamleyi yapmasına fırsat bırakmadan kaçtım".

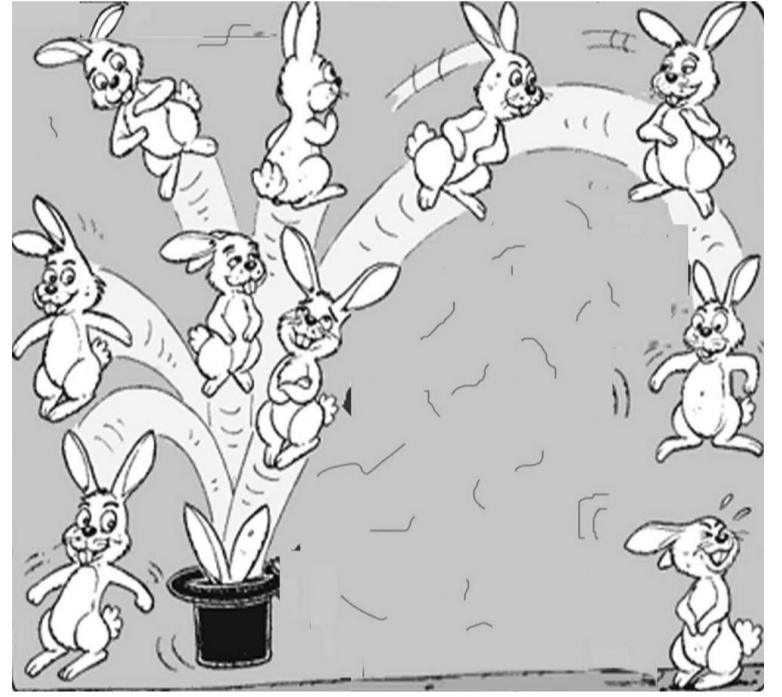
Bilge Tavşan: "Sen hiç merak etme, tavşan kardeş. Ben o aslanı yakalayıp cezasını verdim. İşte burada" demiş ve cebinden çıkardığı cevizi tabağın içine bırakmış. Korkak Tavşan: "Aaa!.. Bu aslan değil, ama bu bir ceviz" demiş.

Bilge Tavşan: "Tavşan kardeş, ceviz ağacının yanından geçerken daldan bu ceviz düştü. Her an karşına bir aslan veya bir yılan çıkacakmış gibi dört beş adımda bir durup bakınarak yürürken, daldan düşen bu cevizi sana saldıran aslan zannettin. Gereğinden fazla korktun. Dikkatli olmak, tehlikelerden belli ölçüler içinde sakınmak gerçekten her zaman, her yerde faydalıdır. Fakat çeşitli alışkanlıklarda olduğu gibi korku eyleminde

de aşırıya kaçmak, fazla önem vermek doğru değildir. Hepimizin korktuğu bir şeyler vardır. Korkulması gereken, bize zararlı olabilecek durumlar sayılamaz. Korku beyinde düşünce, kurtulursun. Evet, sevgili tavşan kardeş, artık yalnız değilsin. Sana yardım edeceğim ve ikimiz el ele verip bu korkaklık illetini söküp atacağız. Var mısın?" demiş ve elini uzatmış.

Korkak Tavşan: "Varım, Bay Bilge. Bundan sonra korku kelimesini

aklımdan sildim" demiş ve Bilge Tavşan'ın elini sıkımsı. Aradan bir yıl geçmiş. Korkak Tavşan artık ormanda yokmuş, yerine Cesur Tavşan varmış. Üstün cesareti sayesinde "Tavşanların Başkanı" olmuş. Ormandaki hayvanlar arasındaki konuşmalarda bazı hayvanlar gecenin karanlığında, ormanın derinliklerinde bir tavşanı yalnız başına dolaşırken gördüklerini yeminler ederek anlatırlarmış.

İki resim arasındaki 5 farkı bulunuz

Bilmediklerimiz

1. Suudi Arabistan'da bir kadın kocasına kahve yapmazsa bu boşanma nedenidir.
2. Bir köpekbalığı 100 milyon damla denizsuyu içindeki bir damla kanı hissedebilir.
3. Bir fare, bir deveye oranla daha uzun süre susuzluğa dayanabilir.
4. İnsan midesi iki haftada bir iç zarını yenilemek zorundadır, aksi halde kendi kendini sindirir.
5. Eğer ağızımıza attığımız bir şeye tükürüğümüz de değmese onun tadını anlayamayız.
6. Erkek Peygamber Devesi, dişinin kokusunu 7 mil öteden duyabilir.
7. Zürafa, kulağını 53 santim uzunluğundaki dili ile temizler.
8. Bir devekuşunun gözü beyninden büyüktür.
9. Her insanın dilinin izi de parmak izi gibi farklıdır.
10. Sümüklü böceklerin dört tane burnu vardır.

Bilmece

- 1- En kibar kuş hangisidir?
- 2- Hangi meslektekiler bir gün bile çalışmazlar?
- 3- Bir duvar bir duvara ne demiş?
- 4- Türkiye'nin en efendi ilçesi hangisidir?
- 5- Hangi yolda yürünmez?
- 6- Dünyanın döndüğünü en iyi kim bilir?
- 7- Türkiye'nin en namuslu ilçesi hangisidir?
- 8- Kral ölürse oğlu ne olur?
- 9- Üstüne yazı yazılmayan satır hangisidir?
- 10- Hangi simit yenmez?
- 11- Her tarafı sayılarla dolu olan adama ne denir?
- 12- Ayağını yorganına göre uzatmayan ne olur?
- 13- Hiç yorulmadan dünya yolculuğu yapan şey nedir?
- 14- En çok acı çeken dağ hangisidir?

- Cevaplar:
1- Baykuş
2- Gece bekçileri
3- Köşede buluşalım
4- Beysehir
5- Samanyolu'nda
6- Sarhoş
7- Şerehlikçhisar
8- Yelim olur
9- Kasap satır
10- Deniz simiti
11- Numaracı
12- Romatizma
13- Posta pulu
14- Ağrı

ÇOCUKLARRRR BENİ BOYAYINNNI

Enerjinin Doğru Kullanımı

Dünya insanlığı, önümüzdeki elli yıl içinde tüketmesi gereken doğal enerjileri şimdiden tüketmiş bulunuyor. Önümüzdeki bir elli yıl daha neleri tüketebileceğimizi düşünürsek, geleceğimizin nasıl bir tehlike içerisinde olduğunu kestirebiliriz.

Enerji tasarrufu konusunda öğrendiklerimizi, insan yaşamına gerekli enerji rezervlerinin her geçen gün tükenmekte olduğunun haberlerini okuyor ya da dinliyoruz. Günlük yaşamımızda bunu çok ciddiye almasak da gelecek açısından önemli bir sorun olmaktadır.

Geleceğimiz şimdiden tüketiliyor

Dünya insanlığı önümüzdeki elli yıl içinde tüketmesi gereken doğal enerjileri şimdiden tüketmiş bulunuyor. Mesela önümüzdeki elli yıl içerisinde kullanmamız gereken suyu çoktan tüketmiş bulunuyoruz.

Bunun önemli bir miktarının elbetteki ağır sanayide kullanıldığını biliyoruz. Direk su olarak kullanıldığı gibi elektrik gibi sudan elde edilen tüm kaynakları düşündüğümüzde, geleceğimizin nasıl bir tehlike içerisinde olduğunu düşünebiliriz. Sahip olduğumuz en doğal enerji kaynağımız elbetteki güneştir. Bugün tasarruf amaçlı mı desek yoksa gelişen bilim tekniğin icadı mı, güneş enerjisiyle çalışacak otomobil yapım çalışmaları devam ediyor. Pek yakında piyasaya çıktığını da duyabiliriz. Güneş

gazlar. Evet; su, toprak, hava, yani yeraltı ve yerüstü kaynakları, dünya üzerinde yaşamı sağlayan en temel öğelerdir. Ama şu anda bu yaşam öğelerinin yok olmasının, insanların geleceğini şimdiden tüketmiş olmasından bahsediyoruz. Neden mi? Çünkü insanın, insan ve doğa üzerinde hakimiyetini geliştirdiği günden bugüne, her şeyin dengesi bozuldu. Doğa üzerinde hükmetmeye başlayan insan ve onun yaratımı sistemler tüm dünyadaki doğal olan her şeyin yapısıyla oynayarak bozmaya başladı da ondan. İşte tüm bu sebeplerden kaynaklı olarak sistemlerin de alması gereken daha güçlü tedbirleri olabilmeli.

Geleceği korumak elimizde!

Elbette her şey tükenmiş değildir, sahip olduklarımıza kavuşmak mümkündür. Yeter ki almasını bilelim.

Kimden, nasıl alacağımızı bilmek önemlidir. Bunun yolu her şeyden önce demokrat olmasını bilmekten geçer. Doğaya sahip olduğumuz tüm güzelliklere sarılarak korumaya çalışmak, onlardan aldıklarımızı tekrar vermeye çalışarak yapabilir, geleceğimizi tekrar yaratabiliriz. Tüketen bir toplum değil, tükettiğini yerine tekrar koymasını bilen bir toplum olmak onun bilinciyle mümkündür. Her şeyden önce kendi yaşamımızdan başlayarak, en azından yukarıda saydıklarımıza dikkat ederek başlarsak, kısa sürede epey bir mesafe katedebiliriz.

Enerjinin insan hareketinde, insanın günlük yaşantısında çok büyük bir yer tuttuğu muhakkaktır. Bu önemli ihtiyacın bilinçsiz ya da bilinçli -ki büyük oranda bilinçli- kullanılması, insan geleceğine bir çok olumsuz etkiyi de beraberinde getirmektedir. Enerjinin gereği kadar ve bilinçli olarak kullanılmasını sağlamak için her yıl 11-18 Ocak tarihleri arasında Enerji Tasarrufu Haftası kutlanır. Böyle bir haftanın gerekliliği nereden mi doğmuştur? Dünya üzerinde sahip olunan tüm doğal enerjileri, kendi ekonomik, sosyal, siyasal vb. tüm çıkarları için kullanan sistemlerin, ortaya çıkan enerji sorunlarının çözümünü insanlarda aramasından kaynaklanmaktadır. Elbetteki geleceğimizi düşünerek, bu konuda birey-toplum olarak yapmamız gerekenler vardır. Ama aynı zamanda daha genel düşünerek enerji tüketiminde büyük rol oynayan durumu, içinde yaşadığımız sistemin temelinde aramak için esasını görmek ve bunun karşısında durmak toplumsal ve bireysel yaşam bilincimizin doğruluğunu göstermelidir.

Enerji Tasarrufu Haftasında Yapılanlar

Hafta içinde, enerji tasarrufu ile ilgili toplantı ve açık oturumlar düzenlenir. Televizyon kanallarında enerji tasarrufunu işleyen programlar yayınlanır. Okullarda enerjide tutumlu olmanın önemi anlatılır. Alınması gereken önlemler belirtilir. Öğrenciler arasında enerji tutumu ile ilgili afiş, karikatür, resim ve kompozisyon yarışmaları düzenlenir. Bu yarışmalarda derece alanlara ödülleri dağıtılır. Bu çalışmaların amacı, enerjinin iyi kullanımının toplumsal bilincini geliştirmeye dönük çalışmalardır. Tüm bu çalışma-

lara rağmen enerji tasarrufunun önüne geçilememektedir.

Evde, işyerinde, toplum yaşamının her alanında makineler kullanılır. Makineler insanların işlerini kolaylaştırır. Az emekle kısa sürede büyük işler görülmesini sağlar. Evimizdeki buzdolabı, elektrik süpürgesi, çamaşır makinesi işlerimizi kolaylaştırır. Kullandığımız araç ve gereçlerin, giyeceklerimizin çoğu fabrikalarda, makinelerle üretilir. Bütün makineler enerji ile çalışır. Makinelere düzenli ve sürekli olarak yararlanabilmek için enerjide tutumlu kullanmak zorunludur.

Enerjide tutumlu kullanmak zorunludur

Başlıca enerji kaynaklarımız; elektrik, su, güneş, kömür ve petrol vs. Güneş ışığından ve suların doğal enerji olarak yararlanıyoruz. Enerji alımları, ekonomiler için ağır bir yüküdür. Dış satım gelirlerinin büyük bir bölümü petrol alımına harcanır. Ekonomilerin düzelmesi için enerjide tutumlu kullanmak zorunludur.

Enerjinin yetersizliği, üretimin düşmesini ülke ekonomilerini ve günlük yaşantımızı etkilemektedir. Enerjide tutum, sınırlı enerji kaynağının en verimli biçimde kullanımını gerektirir. Gereksiz enerji tüketiminin ve kayıplarının azaltılmasıdır. Enerjide tutum aynı işi daha az enerji ile yapmaktır. Evimizde boşa yanan lambaları söndürmeyi unutmamalıyız. Bozuk musluklarımızı onaralım. Suyumuzun boşa akmasını önleyelim, izlemediğimiz program süresince televizyonu ve radyoyu kapatalım. Kışın pencere yalıtımlarına daha çok özen gösterelim. Toplumda yaşayan bireyler olarak bu konuda üzerimize düşeni yapmak gerekir. Tabii tüm bunların yanında bir de sistemlerin genel olarak geliştirilmeleri gereken tedbirleri de olmalıdır.

enerjisinden faydalanarak yaşamın daha kolaylaştırılması sanayi çevrelerinin de yoğun arayışları ve buluşlarıyla günümüze kadar gelmiştir. Güneş demek yaşam demektir. Ne yazık ki bugün güneşin bile ömrünü ne zaman tamamlayacağına dair hesaplar yapılıyor. Ve en önemlisi de, daha bugün bile bize ulaşan güneş ışınlarının zararlarından bahsediliyor. Nedenlerini elbetteki hepimiz biliyoruz; ozon tabakasında açılmış olan deliğin her gün büyümesidir. Tabii bunun sebebi de yanlış enerji kullanımı ve

Sahip olduğumuz enerji kaynaklarının insanların hizmetine kullanıldığı biçimindeki görüşlere kanmadan, çıkar çevrelerinin hoyratça kullandığını bilerek buna karşı durmak ve günlük yaşamımızda kendi evimizde, iş yerimizde elimizden geldiğince tutumlu olmaya çalışarak fazla enerji kullanımının önüne geçebilir, iyi bir gelecek mümkündür, diyebiliriz.

Verem (Tüberküloz)

Dr. İlhan Diken

Verem, soluduğumuz hava ile akciğerlere giren mycobacterium tuberculosis mikrobunun yol açtığı bulaşıcı bir hastalıktır. Bağışıklık sistemi hücreleri savaşmalarına rağmen, mikropların tamamını genellikle öldüremez. Basiller akciğerlerde boşlukların (yaralar) oluşmasına sebep olur. Verem; omurga, kalça kemikleri, lenf düğümleri, beyin zarı, göğüs ve karın boşluğu, böbrek ve üreme sistemlerini de etkiler.

Verem mikrobi, aktif verem hastalığı olan bir kişinin öksürmesi, hapşırması ya da konuşması ile havaya yayılır. Uzun süre havada canlı olarak asılı kalabilen mikroplar soluduğumuz zaman önce akciğerlere ve daha sonra Kan yolu ve lenf akımıyla vücudun başka organlarına da gidebilir. Vereme genellikle verem hastası birisi ile uzun süre kapalı bir yerde birlikte bulunmak suretiyle yakalanılır. Ayrıca çok nadir olarak hasta sığırların süt ve bu sütlerden yapılan ürünlerle de bulaşabilir. Verem mikrobi, yemek tabaklarından, bardaklardan ya da diğer nesnelere bulaşmaz.

Toplumda vereme yakalanma riski

fazla olan bazı gruplar vardır. Bunlar; sağlık görevlileri, alkol bağımlıları, yaşlılar, tutuklu ve hükümlüler dahil, çeşitli kurumlarda (yurt, huzur evi, ıslah evi, koğuşlar vs.) kalan ve çalışan kişiler, genel yaşam standartlarının altında, kalabalık ortamlarda yaşayan kişiler (vereme yoksul toplumlarda daha sık rastlanmaktadır), HIV virüsü taşıyan ve AIDS olan kişiler, bağışıklık sistemi zayıf olan, özellikle uzun süre kortizon kullanan kişiler, şeker hastaları, ağır böbrek, karaciğer hastalığı gibi durumlar.

Mikrobun ortaya çıkma süresi çok farklıdır. Mikrobu alan kişide bazen 1-2 ay, bazen birkaç yıl, bazen de onlarca yıl sonra hastalık gelişebilir, veya hiç gelişmeyebilir.

Verem mikrobi soluduğumuz hava ile akciğerlerimize girerek bulaşır ve orada çoğalmaya başlar. Bu mikroplardan bazıları böbrekler, kemikler ya da beyin gibi vücudun diğer kısımlarına yayılır. Vücutun savunma mekanizmaları, etkisiz durumda olan mikropların çevresinde kapsül ya da duvarlar örür. Bu aşamada kişi kendisini iyi hisseder. Verem mikrobi bulaşmış olan bir kişinin vücudunda verem mikrobi bulunmaktadır. Ancak, hastalık belirtisi yoktur ve kişi bu aşamada mikrobi başkalarına bulaştıramaz. Mikropların aktif hale gelmeleri ve çoğalmaya başlamaları halinde, kişi artık verem hastasıdır. Bu durum bir yıl içinde ya da uzun yıllar

sonra, genellikle vücudun HIV/AIDS, şeker hastalığı, böbrek hastalığı, zatürree ya da kanser gibi başka enfeksiyon ve hastalıklarla mücadele sonucu zayıf düştüğü bir sırada ortaya çıkabilir. Verem hastalığının belirtileri öksürük, kilo kaybı, göğüs ağrısı, ateş ve gece terlemeleridir. Bu öksürük haftalarca sürebilir ve kanlı balgam çıkartılabilir.

Tedavisiz bırakılan verem hastalarının % 50'si beş yıl içinde ölür ve diğerlerinin çoğu ciddi olarak güçsüzleşir. Verem öldürücüdür, fakat tedavi edilebilir.

Aktif akciğer veremi olup olmadığınızdan emin olmak için balgamınız (öksürükle çıkarılan tükürük içindeki mukus) en az üç kere, bir mikroskop altında incelenmelidir. Balgam, verem basilleri ihtiva ettiği takdirde "hastasınız ve bulaştırıcısınız" veya "yaymanız pozitif olup balgamınızda mikrop vardır" denilebilir. Ya da Manto testi (Mantoux test) adı verilen bir deri testi, vücudunuzda verem mikrobi olup olmadığını gösterebilir. Zararsız bir madde kolumuzdan deri içine verilir. Aradan iki ya da üç gün geçtikten sonra bir sağlık gö-

revlisinin deride şişme olup olmadığını kontrol etmesi gerekir. Verem hastası iseniz, dört değişik ilaçtan oluşan bir karışım kullanmanız önerilir. Önerildiği gibi bütün ilaçlarınızı kullandığınız takdirde, % 95 ten fazla tedavi olma şansına sahip olacaksınız. Düzenli ilacınızı kullanmayı keserseniz, akciğerlerinizdeki basilleri öldürmek daha güç olacaktır. Bu durumda tekrardan hastalanacaksınız, ancak bu sefer önceden kullandığınız ilaçlar yeterli olmayabilir.

Verem Aşısı (BCG aşısı) vereme yakalanma riski fazla olan tüm bebeklere (doğumdan 1 ay sonra) rutin olarak önerilmektedir. BCG aşısı, erişkinlerdeki akciğer vereminden korumamaktadır.

Adet Döneminde Bakım

Adet kanaması yaklaşık ayda bir defa vajinadan gelen bir kanamadır. Normalde 21-35 günde bir adet görme olabilir. Kanama süresi ise 3-7 gün arasında değişir. Adetin başlaması sırasında hafif bir karın ve kasık ağrısı, uyku hali, yorgunluk, halsizlik ve sinirlilik olabilir. İlk gün ağrı biraz daha fazla, kanama ise koyu renklidir. Daha sonra miktar giderek artar. Bir kaç gün içinde kanama azalır ve renginin açıldığı dikkat çeker.

Adet döneminde kadın üreme organlarından rahmin iç duvarını kaplayan ince doku atılmakta olup, bu doku mikropların çok sevdiği bir ortam özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle ayakta ya da başkaları tarafından kullanılmayan temiz bir taburede oturarak yıkanma önerilir. Eğer sık olarak banyo yapma olanağı yoksa, adet döneminde dış üreme organlarının özel olarak temizlenmesi gerekmektedir, çünkü adet sırasında rahimden gelen kan, kullanılan pet ile dış üreme organları arasında biriktirmektedir. Dış üreme organları derisi üzerinde biriken bu kan artıkları yine mikropların yerleşmesi ve üremesi için oldukça uygun bir ortam oluşturmaktadır.

Cilt üzerinde doğal olarak bulunan mikroorganizmalar vardır. Cilt temizliğine dikkat edilmediği zaman bu mikroplar cildimize zarar verecek şekilde üremeye başlar. Bunun yanı sıra bu bölgede idrar yolu çıkışı bulunmaktadır ve bağırsakların çıkışına

da yakındır.

Bağırsaklardan atılan dışkı içinde çok sayıda mikrop vardır, tuvalet sonrası temizlik, dışkının ön tarafa bulaşmasını önlemek için önden arkaya doğru yapılır. Aksi halde (arkadan öne doğru) mikroplar kolaylıkla bu bölgeye bulaşabilir. Dış üreme organlarına gelen bu mikroplar yalnızca burada yerleşmekle kalmaz, bu bölgeden içeriye doğru rahatlıkla giderek iç üreme organlarında ve idrar yollarında da iltihap oluşmasına neden olabilirler. Adet döneminde dış üreme organları temizliğinin yanı sıra kullanılan pedlerin temizliğine de dikkat edilmesi gerekmektedir. Pedler bir defa kullanılmalı, kanama durumuna göre sık sık değiştirilmelidir (bir ped asla altı saatten uzun kullanılmamalıdır). Gece kullanımına veya kanamanın fazla olduğu durumlara yönelik özel pedler üretilmektedir. Pedlere mikrop bulaşmaması için kullanmadan önce açıkta taşınmamalı, özellikle dış üreme organlarına temas edecek yüzü asla kirlenmemelidir.

Sadece taşıma değil, kullanım öncesi el temizliği de önemlidir. Ellerin önceden sabunlu su ile yıkanmış olması ve pedin dış üreme organlarına temas edecek yüzünün olabildiğince ellenmemesine gayret edilmelidir. Pedler kullanım sonrası küçük torbalara konmalı ya da önerildiği şekilde katlanarak çöp kutusuna atılmalıdır.

haber merkezi-derleme

Pratik Öneriler

Ayak Temizliği ve Bakımı

Ayaklar her gün çorap ve ayakkabı içerisinde terlediğinden düzenli olarak yıkanmalıdır. Yıkama işlemi yapılmaz ise çevreyi rahatsız edecek kokular, daha sonra da ayak sağlığını bozabilecek nasır gibi sorunlar ortaya çıkabilir. Ayaklar düzenli olarak yıkanmalı, her yıkamadan sonra parmak araları havlu hatta saç kurutma aracı ile iyice kurutulmalıdır. Mantar enfeksiyonları için ortam oluşması önlenmelidir. Ayak havlularının kurulanmasında kullanılmamalıdır.

Ayak sağlığı ve temizliği için kullanı-

lan çorap ve ayakkabı da önemlidir. Özellikle çorapların pamuklu olması ayak sağlığı için tercih nedenidir. Çorapların temiz olması ve günlük olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Ayakların temizliği ve bakımı demek aynı zamanda ayak tırnaklarının da bakımı anlamına gelmektedir. Tırnaklarınızın temizlenmesi; tırnaklarda yaşamamasını seven mikropların yuvalanacak başka mekanlar araması anlamına gelir. Bakımı yapılmıyorsa, ayak tırnaklarının düzenli kesimi ilk yapılabilecek işlerden biridir. Yine yoğun iş günlerinin ardından ılık su ile yapacağınız bir ayak masajı rahatlatmanızı, günün yorgunluktan kurtulmanızı sağlayacaktır.

Yemek tarifleri

Kafesli Elmalı Tart

Gereçler:
8 kahve fincanı un
1 küçük paket margarin
1 yumurta
2 çorba kaşığı yoğurt
1 paket kabartma tozu
1 limon kabuğu rendesi
1 çorba kaşığı pudra şekeri
3 ekşi elma
1 çay bardağı şeker
1 çorba kaşığı tarçın

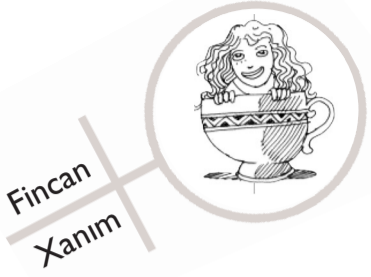
Yapılışı:

1) Un, yağ, yoğurt, kabartma tozu, pudra şekeri, limon kabuğu rendesi bir kapta yoğrulur, biri daha büyük olacak şekilde iki parçaya ayrılır.
2) Büyük parça yarım cm kalınlığında açılır. 25-30 cm çapındaki fırın kabına

yerleştirilir. Hamur, tepsinin kenarının yarısına kadar döndürülür.

3) Hamurun üzerine ince elma dilimleri yerleştirilir. Tarçın karıştırılmış toz şeker serpilir.
4) Küçük parça hamurdan ince şeritler yapılır, elmaların üzerine kafes kafes yerleştirilir.
5) Orta ısı fırında pembe renk olana kadar pişirilir.
6) Üzerine pudra şekeri de serpilebilir.

Deli Deli Kulakları Küpeli

Sevgili kızlar!
nnem neden hep "sen delisin" diyor sizce? Ne dersiniz? Şimdiki annelerin hepsi bunu söylüyor. Niye mi? Çünkü artık bir çok kız, annelerin deyimiyle başedilemez oluyor. Deliliklerinin nedeni özgürlük peşinde koşuyor olmaları ve arayışlarıdır. Bizler deliyiz; çünkü istemiyoruz bize giydirilmek istenen ve bize miras olarak bırakılmak istenen elbiseyi. Bizler deliyiz, çünkü babamızın akıllı kızları olup satılmak istemiyoruz. Bizler deliyiz, çünkü abilerimizin berdelleri olmayacağız. Bizler deliliğimizle özgürlüğümüzü kazanacaksak, o zaman deliliğin peşinden koşacağız.

Evet kızlar, şimdiki özgürlüğünü arayan tüm kadınlara yakıştırılan isim bu: "Deli! 'Ya siz mi kutaracaksınız kadını?' deyip küçümseyici tavırlar takıyor erkeğin köhne, kaba mantığından diline dökülen kelimelerle... "Bırakın bunları! Sizden önce nice çalışmaları, nice kavgalar oldu; onlar kazanamadı, siz mi kazanacaksınız?" gibi acayip söylemlerle karşılaşıyorum. Onlara göre deli olan bendeniz gibilerdir. Biz deliler olarak ve yaşama, eşitliğe inananlar olarak bunun gibi daha nice yaklaşımlarla karşılaşıyoruz hayatımızda... Biz inanıyoruz kendimize inanmasına da, deliler çoğalmıyor son yıllarda. Bendeniz biricik tavsiyelerimden birini verecek olursam, derim ki delileri çoğaltalım. Ne dersiniz? Delileri çoğaltıp dünyanın her yanına salmak lazım. Bak o zaman nasıl da dize geliyor berdeli olmasını isteyen abiler! Ya da kızını pazara çıkarmak isteyen babalar... Bir de bu ahkam kesip de kılını kıpırdatmayanların üzerine salmak

gerek tabii. Bazen kendini dillendirebilmek için deli olmak lazım kızlar! Yoksa kimse seni dinleyip dikkate almıyor. Kırnak gerekiyor bazen kafaları ki anlaşılabilir.

Hımm... Şimdiki zamane efendisi olmak isteyen adam kırlıklı köleler siziiii!.. Ya bunlarla karşılaşan bir tek bendeniz miyim, yoksa herkesin karşısına çıkıyor da bilmiyor muyuz? Ama bu zamanda dünyanın bu denli ilerleyişinde, gelişiminde bile bizim toplumun geriliği bu denli devam ediyorsa, biz uzaya hiç çıkamayacağız, desenize!..

Hadi biz deliyiz deli olmasına, siz ahkam kesenler başkalarının yaptığı her şeyi doğru bulursunuz da bir bizimkini mi yanlış bulursunuz? Tabii... 'Gihayê devê derî tal e', değil mi? Kadının yeri hep babasının yanında değil, dağlarda olmalıdır. Niye bunu düşünmüyorsunuz? Kadının yeri bir tek mutfak mıdır baylar? Hay hay efendim! Ne demek, ne demek!.. Tabii ki mutfakta gelişmeli ki, sizler göbeklerinizi daha rahat büyütesiniz, değil mi? Kadının sizinle konuşmaya, tartışmaya hakkı yok mu? Var tabii, ama siz herifçikler istediğinizde, yani bir sohbet ihtiyacı duyduğunuzda konuşur değil mi? Kadını dünyanın analazini yapabilecek bir kapasitenin altında görüp, oradan değerlendirmekten vazgeçin

artık! Ahkam kesen bu yaklaşımları biz deli kızlar olarak kınıyor ve hiç yakıştıramıyoruz siz akıllı adamlara... Bir araya geldiğinizde de "yahu bu Fincan Xanım da nerden çıktı" demeyin. Hatta bana "Deli Fincan" dediğiniz de olmuyor değil. Dünyanın dört bir yanına ulaşabileyim diye kulağımı öyle açmışım ki sormayın. Vallahi de billahi de siz heriflerin dediği akıl buysa, ben deli olmayı tercih ediyorum. Akıl buysa ben salaklığı bile kabul ediyorum.

Bakın bu dediklerimi hiç unutmayın, tamam mı? Bendeniz Xanımınız öncelikle yaşamak istiyorum çünkü. Yaşayan bir ölü olmak istemiyorum şimdiki dünyanın zemininde... Kimliğimin rengini ben belirlemek istiyorum. Annemin, babamın veya abimin değil! Kimseden bir özgürlük talebin-

de de bulunmadım ve bulunmayacağım da! Kimseden sevgi dilenmeyeceğim. Kaldı ki yapsam da, kim bana özgür bir sevginin sunumunu yapabilir ki? Zaten bu anlayışın sevgisinden ne beklenebilir?

Deliyim ben, deliler istemezler, ancak alırlar. Deliyim aşkımların rotasını belirleyecek kadar akıllıyım aynı zamanda. Deliliği olmayanın sakın akıllılığına inanmayın. Deliler kadar düşünmeyene kanmayın. Sevgiyi delilerden öğrenin. O zaman anlarsınız sevginin ne olduğunu. Delilik insana arkadaşlığın önemini, paylaşımın derin kutsanmışlığını öğretir. Beraberliğin güce dönüştüğünü delilik öğretir size.

Nice yıllarda çoğalmak dileğiyle, yeni yılınız kutlu ve mutlu olsun sevgili hayranlarım!

fincanxanim@hotmail.com

fıkra

Bazı Kadınlar Neden Evde Kalıyor?

Kadınların gidip kendilerine erkek (koca) seçebilecekleri bir erkek dükkanı (mağazası) açılmıştır. Mağaza beş katlıdır ve her kat çıkıldıkça, erkeklerin nitelikleri de yükselmektedir.

Mağazada sadece tek bir kural geçerlidir: Herhangi bir katın kapısından içeri giren kadın, o kattan alışveriş yapmak zorundadır ve eğer bir üst kata çıkmak isterse, tekrar aşağı katlara inemez.

Bir gün bir grup kız arkadaş, kendilerine erkek seçmek için mağazaya giderler. Ve...

1. KAT:

Kapıda şunlar yazılıdır: "Bu kattaki erkeklerin çalışacak bir işleri var ve çocukları da severler".

Kızlar yazılanları okur ve şöyle derler:

"Eh, hiç yoktan iyidir ama bir de üst kata bakalım".

2. KAT:

Kapıda yazılanlar: "Buradaki erkeklerin iyi bir işleri var, çocukları severler ve son derece yakışıklıdır- lar.

"Kızlar:

"Hımm... Hiç fena değil ama acaba bir üst katta ne var?"

3. KAT:

"Buradaki erkeklerin çok iyi birer işleri var, çocukları severler, son derece yakışıklıdır ve ev işlerine de yardım ederler".

Kızlar:

"Aman Tanrım, çok etkileyici ama yukarıda başka katlar da var."

4. KAT:

"Buradaki erkeklerin işleri çok iyi, çocukları çok severler, gayet yakışıklı olup, ev işlerine yardım ederler ve ayrıca son derece romantiktirler".

Kızlar çılgın atmaya başlarlar: "İnanılmaz! Bir üst katta bizi neyin beklediğini bir düşünün!" Ve bir kat daha çıkarlar...

5. KAT:

Şunlar yazmaktadır: "Bu kat boştur ve sadece, kadınları

memnun etmenin mümkün olmadığını kanıtlamak için konmuştur. Çıkış soldadır; umarız inerken merdivenlerden yuvarlanırsınız.

Yaşamdan Kesitler

Nuray Bayındır

Bir başına-V

“İnsan insanın kurdudu” .İşte şimdi kendi küçük ailesinin “korumasından” uzak, şu koskoca şehirde bir başınaydı ve iki üç dakikadır duydukları onu serseme çevirmeye yetmiş ve artmıştı bile. Sınırlı aile ilişkileri tarafından koşullanmış, manevi dünyası, biraz önce işittikleri ile altüst olmuştu. Ne yapacağını, neye karar vereceğini şaşır-mıştı. Bu çocuğa da nereye kadar güvenebilir-di ki? Kendini belli ki lekelenmiş hissediyordu. Nasıl böyle bir şeyi onun için düşünebilir-lerdi? Doğrusu o bu sistemi ve bu toplumu tanı-mıyordu . Tanıma şansı da olmamıştı bugü-ne kadar. Hem nasıl tanısin? Kavanozda yetiş-mişti. Uzun süredir toplumu için için kemiren etik değerler erozyonundan bihaber büyümüş-tü. Göğsü bir inip bir kalkıyor, zorla kafese tı-kılmış yaralı bir kuş gibi bir o yana, bir bu ya-na gidip geliyordu. İçinden;

- Bir yurda ulaşısam, arkadaşlara söyler, gös-teririm ben onlara dünyanın kaç bucak oldu-ğunu. Alçaklar! Anlamıştım zaten ben onların pek de iyi mattahlar olmadıklarını. Ama şu an elimde söyleneni ispatlamak için de en ufak bir kanıt yok. En iyisi Mehmet'in dediğini yapmak, demişti.

Çantasından o sıralar yeni okumaya baş-ladığı Babel'in “Sosyalizmin Alfabeti”ni çıkar-mıştı. Kendisini bataklığa sürüklemeye çalışan bu düşkünlere karşı tek silahı oydu. Evet, elindeki kitabı görünce devrimcilerle ilişkisi olduğunu anlayacaklar, aşağılık emellerini kendisi üzerinde deneme fikrinden cayacak-lardı. Tam o sırada kapı çalınmış, çorapçıyla Nermin, misafirleri ile birlikte cümbür cemaat dalmışlardı içeriye.

-“Aşağılık ırz düşmanlarının” ellerini sık-mak ona oldukça zor gelse de, bu uğursuz ev-den kazasız belasız kurtulmak için bunu yap-maya mecburdu. Tanıştırma merasiminden sonra salonda misafirlerin oturduğu koltuklar-dan uzak bir köşeye çekilmiş, ayaklarını dizle-rinin altına alarak elindeki kitaba dalmış ha-vası yaratmıştı. Sakin görüntüsünün altında iç dünyasında kopan fırtınalardan bir tek o ha-berdardı oysa.Oturduğu yer bile kendisine ba-tıyordu.Çorapçı elindeki rakı şişesini yemek masasına koyarken;

- Nevin, senin için de bira açalım mı?” di-ye sormuştu.

Adamı terslememek için kendisini zor tu-tan Nevin, yemeğe oturmayacağını ama sonra-dan bir çay alabileceğini söylemişti itiraz kabul etmeyen bir ses tonuyla. Mehmet gelenlerle samimi bir sohbet dalmıştı o ara. Misafirliğe gelenler biri kadın, üç kişiydiler. Ortalıkta bir şeylerin ters gittiğini kadınca sezileriyle hisse-den Nermin, ortamı idare eder bir havayla;

devam edecek...

Kadınların Yeni Yıl Beklentileri

Tüm kadınlar birlik olmalı, birbirini sevmeli, birbirini geliştirmelidir!

Her yeni yılda olduğu gibi bu yıl da beklentilerimiz, umutlarımız var. Bunları dile getirmek için kadınlarımıza uzanmak istedik

Hediye Ana: Almanya'nın Helborn şehrinde yaşıyorum. Mücadelede iki tane şehidim var, ayrıyeten biri cezaevinde, biri de dağda olan yakını-m var. Şehitlerime bağlı kalmaya gayret ediyorum. Eğer bir bedel ve-rilmişse onun arkasında durmak zo-rundayım. Böyle yapmasam ben o bedeli boşuna vermiş olurum.

Yeni yılda, tüm kadınların yön-nünü İmralı'ya çevirmesini istiyorum. Çünkü, eğer bir kadın bugün toplumun içerisinde konuşabiliyor-sa bunu İmralı'daki Güneş'e borçlu-dur. Eskiden erkeğin yanında ye-mek yemeyen kadınlar bu gün tek başına tüm dünyayı dolaşabiliyorlar. Bunu da Önderliğimize borçluyuz. Bu açıdan bütün mücadelelere aktif katılmamız lazım. Yönümüzü İm-ralı'ya dönmemiz lazım. Nasıl ki Müslümanlıkta hacca gitmek varsa, namaz kılarken insan yönünü kible-ye çeviriyorsa, Kürt kadınları da yön-nünü İmralı'ya çevirmelidir. Oradan gelen haberler ne yönlüye onu ta-kip etmeli öyle yaşamaya gayret et-melidir.

Kadınlar kendilerine olan özgü-venlerini hiçbir zaman kaybetme-melidirler. Kadınlar köle değil, köle olmamalıdır. Biz de insanız, biz-de bireyiz; kendimize göre düşün-celerimiz fikirlerimiz vardır, onları savunmamız, arkasında durmamız lazım.

Fidan Çolak Almanya'nın Stutt-gart şehrinde yaşıyorum. Otuz üç yıldır buradayım. Bu yıllar içinde daha çok üretime bağlı olarak yaşa-dım, çalıştım. Aynı zamanda bir an-neyim. Mücadeleyi belli bir süredir tanıyorum, kardeşimi mücadelede şehit verdim. Meryem Çolak Arka-daşın ablasıyım.

Bir ana olarak bunca yıldır veri-len mücadelede çocuklarını şehit veren tüm anaları selamlayarak yeni yıllarını kutlamak istiyorum. Bu yıl da yine analarımız ağlasın. Barış ve özgürlüğün tüm halkımız ve ka-dınlarımızla birlikte olmasını diliyorum. Artık çocuklarımız şehit olma-sın. Bu amaçlara ulaşmak için de kadınların canı gönülden verilen bu mücadeleye, şehitlerine şimdide

kadar olduğu gibi bundan sonra da sahip çıkmalarını istiyorum. Yine analardan isteğim kendi çocuklarını kendi kültürleriyle yetiştirmeleridir. Maalesef Avrupa'daki biz anneler buna istenilen şekilde cevap vere-miyoruz. Mesela ben otuz üç yıldır burada yaşıyorum; iki kültür arasın-da bocalayan bir durumumuz var. Bunun içinde daha çok mücadele etmeliyiz.

Tüm mücadele eden kadınların 2007 yıllarını kutluyorum. Tüm ka-dınların; çocuklarımıza, şehitlerimi-ze, ülkemize ve toprağımıza bağlı olmalarını diliyorum. Geleceğimiz onlarla güzeldir diyorum.

Pembe Ana: On bir yıldır Avru-pa'da yaşıyorum. On bir yıldır da halkımla birlikteyim. Mücadeleme bunca yıl hep sahip çıkmaya çalış-tım ama yeterli olduğunu söyleye-mem. Yavaş yavaş kendimizi gelişt-irerek daha çok hizmet edebilece-ğimizi düşünüyorum. Böyle yap-mak tüm kadınların elinde olan bir şeydir. Tüm kadınlarımızın müca-deleye, halkımıza, kendisine sahip çıkması ve kendisini geliştirmesi gerekiyor.

Tüm Kürt ve dünya kadınlarının yeni yılını kutluyorum, 2007 yılının barış ve kardeşlik yılı olmasını dili-yorum. Tüm kadınların daha çok ör-gütlenmesini istiyorum. Her alanda-ki örgütlenme çalışmalarını gelişt-irmek için tüm kadınlar birlik olmalı. En başta da kadın birbirini sevmeli, birbirini geliştirmelidir. 2007 yılı-nın bu açıdan kadının özgürlüğüne çok daha fazla yaklaştığı bir yıl ol-masını istiyorum. Dünyada şiddete maruz kalan hiçbir kadının olmama-sını, katledilen kadınların olmama-sını diliyorum bu yılda.

Gule: Serhat'lıyım. Yüreğimde müziğe, şarkılara karşı büyük bir sevgi var. Bunu halkla paylaştığım zaman müthiş mutluluk duyuyorum. Avrupa'ya geldikten sonra ak-tif olarak müzikle uğraşmaya başla-dım. Ben her konser sonrası halkın sevgisinden, ilgisinden büyük bir güç alıyorum. Onlara daha iyi eser-ler sunmak için güç alıyorum. Onlar bana ışık oluyor.

Hayallerim elbette ki büyük. Öncelikle şunu dilemek istiyorum, bu yılda dilecek tüm dileklerin gerçekleşmesini diliyorum. Savaşsız

bir dünya da yaşamak, yeni doğacak çocukların savaşların olduğu bir dünya da değil de, barış fidelerinin ekildiği bir dünya da yeşermelerini istiyorum.

Kadınlar ki maalesef toplumda hala ezilen kesim olarak katledilen-dir. Bu konuda tüm bunların bilin-ce çıkarılarak kadın mücadelesinin yükseltilmesini diliyorum. Diliyo-rum ki tüm insanlar özgürlük barış ve sevgi içinde yaşasınlar. Barış da sevgiyle yeşerecek. Buna inanıyorum. Sevgi dolu bir dünya diliyo-rum.

Birsan Çimen: Dersim'liyim. Mücadeleyi 12-13 yaşlarında iken köyümüze gelen gerillalar aracılı-ğıyla tanımayla başladım. Avrupa'ya 2005'te geldim.

2006 nasıl bir yıldır? Aslında amaçlarımıza ulaştığımız, Önderliğimiz ve halkımıza için istediğimiz gi-bi özgür bir yıl gibi yaşamadık. Yine acılar yaşadık, yine haksızlıklar-ı karşı mücadeleye devam ettik. Bu yılın olumlu sonuçları da var. Yaşama, geleceğe dönük yeni bakış açıları kazandık. Yeni felsefe, de-mokratik konfederalizm yabancı ol-duğum kavramlardı. Benim üzerim-de bunların etkisinin olduğuna ina-nıyorum. Halkımız da bunu kavra-maya başladı.

Yine kadın açısından bazı şeyler belirtmek istiyorum. Kürt kadını ta-bii ki eski yıllara oranla daha güçlü bir örgütlenmeye ve potansiyele sa-hip. Bu yıl açısından da beklenenin üstünde bir gelişme katettiğini dü-şünüyorum. Kendi mücadelesini ve iradesini sahiplenmesi ve bu bilinci taşıması önemli. 2007 yılında Ön-derliğimizin özgürlüğü tek hayali-miz ve tek hedefimiz. Kürt halkının mücadelesinde sonuca ulaşmasını ve barışın gelişmesini diliyorum

Kadının önüne koyduğu hedef-lerin takipçisi olacağına ve sonuç-landıracağına inanıyorum. 2007 yı-lında kadın katliamları olmasın, ka-dın daha özgür olsun. Her gün ha-berlerini aldığımız töre cinayetleri-nin olmamasını istiyorum. 2007 yı-lında şiddete maruz kalan, katledi-len kadınların olmamasını, kısaca daha özgür birey ve topluma biraz daha yaklaştığımız bir yıl olmasını diliyorum.

Dozgin Zozan

Zorluklar Karşısında Pes Etmedim

“Tiyatro içselleştirme olayıdır. Tiyatrocu rol yapmaz aslında. Yaptığı rolde olayı içselleştirerek oynar. Yaptığım tüm rolleri rahat yapıyorum, canlandırdığım tipleri içselleştirdiğimi düşünüyorum”.

Onun için yoğun sayılabilecek bir günün ardından yapıyoruz ropörtajımızı. Yoğun, çünkü o hem bir kuaför, hem bir iş veren, hem bir anne, aynı zamanda bir sanatçı. Ancak ne sohbetinde bir yorgunluk ne de farklı bir anlam bulamazsınız onun gözlerinde. Aksine mütevazı ve yaşamın tüm zorluklarına rağmen her an biraz daha yaşama bağlanmak isteyen bir kadın...

Funda Kızılateş kendisini, “Karşılıym. Melez bir aileden geliyorum desem daha doğru olur. Çünkü annem Kürt, babam Türktür. Ankara’da büyüdüm. Kars’la çok fazla ilişkilerimiz olmadı. Sadece bir kere gittim oraya. Babam avukattı. Annem gerçekten otoriter bir Kürt kadınıdır. Babamla ilişkilerim daha iyiydi. Annem iyi bir kadın, iyi bir anneydi, ama babam olaylara daha geniş bakardı” diyerek tanıtıyor. Konuşmasında ne anesini ne de babasını incitmek isteyen bir çocuk havası vardı.

•**Türk-Kürt çelişkisi ailenizde nasıl yansyordu?**
Annem Kürt’tü, ama ba-

bam daha yurtseverdi. Aile olarak Kürtlüğümüzü bilerek büyüdük.

•**Avrupa ya neden geldiniz?**

Avrupa’ya evliliğimden kaynaklı geldim. Geldikten sonra herkes gibi ben de buranın zorluklarını en üst düzeyde yaşadım. Ama bilinen bir ev veya iş hayatım olmadı. Avrupa’nın zorlukları karşısında pes etmedim, daha çok mücadele etmeyi esas aldım. Tiyatro ile uğraştım, Kürt kurumlarında çalışmaya devam ettim. Sosyal yaşamımı dar tutmadan geliştirmeye çalıştım.

•**Tiyatroya ilişkin bize bir tanım yapabilir misiniz?**

Tiyatro yaşamdır. Dünya bir tiyatro sahnesidir ve bu sahnede oyuncusu da, seyircisi de vardır. Aslında bu dünyada herkes bir oyuncudur; tiyatrocudur. Gerçek yaşamı yansıtmaktır tiyatro. Ezilenlerin yaşamını yansıtır.

•**Tiyatro seçiminiz nasıl gelişti?**

Liseyi bitirdikten sonra konservatuvara gittim. Esas olarak müzik eğitimi alıyordum. Bunun yanı sıra tiyatro eğitimi de aldım. Eğitimden

sonra Ankara radyosunda çalıştım. Sesim güzeldi diye düşünüyordum ve seviyordum müziği... Tiyatroya olan ilgim daha sonra gelişti ve Avrupa da arttı. 8-10 yaşlarından başlayarak uzun yıllar halk oyunları oynadım. Böyle bir iççelik de vardı. Burada da bir süre tiyatro eğitimi aldım.

•**Geleceğe dönük hedefleriniz nelerdir?**

Avrupa’da tiyatro konusunda hedeflerim var ama bu koşullarda zor tabii ki. Altı yıldır bir tiyatro ekibimiz var. Sekiz kişiden oluşuyor. En küçük elemanımız on yaşındaki Zilan. Kibele diyoruz ona. Bu süreçte grup olarak güzel çalışmalar yaptık. Bunlardan bazıları, Toplumsal Sözleşme, Kürt Çocukları Barış Topluyor, Yıl 1960, Ayılar-Angebotlar ilk aklıma gelen oyunlardır.

Müzik için şunu söyleyebilirim. Zaman zaman teklifler de geldi ama ben tercihim ti-

yatrodan yana yaptım. Tiyatro daha çok hoşuma gidiyor, bana daha çekici geliyor. Bir şeyleri okumak farklı ama onu yaşamak çok daha farklı.

•**Hangi tiplerinizi daha rahat canlandırabilirsiniz?**

Tiyatro içselleştirme olayıdır. Tiyatrocu rol yapmaz aslında; yaptığı rolde olayı içselleştirerek oynar. Oynadığım tüm rolleri rahat canlandırıyorum, rolleri içselleştirdiğimi düşünüyorum. Genelevinde çalışan bir kadını canlandırıyorsam eğer, gerçekten onun ruh haline giriyorum. Onu içimde hissediyorum, bunun olması gerekiyor. Rol ya da gerçeğin sahnede pek bir farkı kalmıyor. Arkadaşlarım da, bana eğitim veren hocam da daha çok anne karakterlerini yakıştırırlar. Yine tanıca rollerini yakıştırırlar. Ama Kürt kadını oynarken onu daha da içten hissettiğim için, beni derinden etkiliyor. Tabii oyun-

dan önce bir araştırma süreci gerekli. Araştırma, daha sonra onu içine sindirmeye çalışarak, konsantre olmak, oyunu iyi oynamak anlamına da gelir.

Bir çok işi bir arada başaramamda eşimin de desteği var. Her şey üzerine kalmıyor bu desteği sayesinde. Bu belki de benim güçlü olmamdan da kaynaklı olabilir. Eşim benim kendime güvendiğimi ve ne istediğimi çok iyi biliyor.

•**En çok sevdiğiniz şeyler?**

Grup Kamkars, Nizamettin Arıç’ı severim, onları beğenerek dinlerim. Halk müziğinin yanısıra, Sezen Aksu’yu severim. Sinema, tiyatroya bayılırım. Ama boş bir zamanda bunlardan hiç biri yoksa özellikle kadın arkadaşlarla oturup saatlerce sohbet etmeyi çok çok severim. Bana ayrı bir zevk veriyor.

•**Bu yıl neler yapacaksınız?**

Konusu töre cinayetleri olan bir oyuna başladık. Bir Avrupa turnesi ile sergilemek istiyoruz. Bir daha yaşanmasını istemediğimiz töre cinayetlerinin yaşanmamasını diliyorum yeni yılda. Avrupa’da bile son dönemde o kadar çok kadın öldürüldü ki, bunu sahnede oynamak istiyorum.

İsterim ki barış dolu bir dünya, topraklarımızda özgür bir yaşam olsun. Töre cinayetleri hiç olmasın. Kadın özgürlüğünün her alanda yaşandığı bir yıl olmasını diliyorum.

Hanım Oruncak

ABONE FORMU

12 AYLIK*

20 EURO

24 AYLIK*

40 EURO

İsim:

Adres:

Telefon:

Banka Adı:

Hesap No:

TARİH:
YAPAN:

İMZA:

ABONE

NEWAYA JIN

Kempstraat 10 2572 GH
's-GRAVENHAGE
Nederland

Tel.: 0031 652152768
Fax: 0031 492516260

Banka ismi: Postbank
Hollanda İçi: 9522686

Hollanda Dışı:
IBAN: NL50 PSTB0009522686 BIC: PSTBNL21

*Yukarıda işaretlediğim sürenin bitiminden önce iptal etmediğim takdirde abone süresinin normal tarife üzerinden uzatılmasını ve ücretini ödemeyi kabul ediyorum.

DUYURU!

Newaya Jin Gazetesi olarak esas amacımız, gazetemizi tüm kadınların ortak platformu yapabilmek ve hepimizin sesi haline getirebilmek. Sesimize ne kadar çok ses katılırsa, o kadar güvenceli ve kararlı çıkar. Bunun için; her kadın ve kadınlara yana olmak isteyen her erkek doğal çalışmamızdır. Bizler her okuyucumuzu aynı zamanda gazetemizin gönüllü çalışanı olarak görüyoruz. Bulduğunuz her ülkede, şehirde ve mahallede göndereceğiniz her haber gazetemizi daha güçlü kılacaktır. Bu nedenle herkesi Newaya Jin’e katkıda bulunmaya ve muhabiri olmaya çağırıyoruz.

Gazetemizde yayınlanmasını istediğiniz reklam ve ilanlarınız için telefon numaramız: 0031 707851981